

BØRNE

TEATER

AVISEN

NR. 43 MARTS 1984

BØRNETEATERFESTIVAL PÅ BORNHOLM
1. april – 9. april 1984

BØRNE

TEATER

AVISEN

NR. 43 MARTS 1984

Børneteateravisen udsendes af Teatercentrum i Danmark Frederiksborggade 20, 3. 1360 København K. Tlf. 01-15 69 00

Redaktion:
Flemming Nordenhof
(ansv. for dette nummer)
Elin Andersen
Magnus Brandstrup

Børneteateravisen udsendes fire gange årligt til alle interesserede. Private abonnenter betaler 50 kr. årligt. Bestilling og afbestilling af abonnement foretages skriftligt til Børneteateravisen/Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring, udeblevne numre eller lignende rettes i første omgang til det lokale postkontor. Børneteateravisen/Teatercentrum orienteres af Avispostkontoret om ny adresse. Kontakt kun Børneteateravisen/Teatercentrum ved fortsat fejll levering eller ikke ændret adresse.

Børneteaterbrochuren — en rød bog i A5 format — udkommer hvert år i begyndelsen af juni. Den sendes ligesom Børneteateravisen til alle daginstitutioner, skoler og andre, der er potentielle aftagere af børneteater. Hvis du er vant til at få Børneteateravisen, bedes du lægge mærke til, om brochuren osse kommer. Ellers spørg på det lokale postkontor.

Produktion: H.P. Sats I/S, Assens. Tryk: Fjerritslev Avis Tryk, Fjerritslev.

INDHOLD:

ÅRETS GYSER

Jonna Oulund fra FAST anmelder Teaterrådets indstilling til kulturministeriet vedr. bevilling for 1984/85 *side 3*

DANMARK SOM KULTURFRI ZONE

Karen Degett fra Provinsteatret om hvorfor de på trods af al sund fornuft alligevel producerer teater *side 4*

HVOR ER GNISTEN OG HVOR ER PUBLIKUM

spørger anmelder ved Berlingske Tidende, Erik Hvidt *side 5*

SPAREKNIVEN ER VED AT BLIVE SLEBET

Jørgen Melskens sætter focus på Vejle amt, der har meldt sig ud af RBOT *side 6*

BØRNETEATERFESTIVAL PÅ BORNHOLM

Tag-ud-sider *side 7-8-9-10*

KASKADETEATRET STARTER PÅ EN FRISK

Magnus Brandstrup har talt med Jan Torp, stifter af teatret *side 11*

ET HJERTESUK

fra Skive og omegns Teaterkreds *side 12*

ET AKTIVT FOLKELIGT TEATER

Århus Teaterakademi forsøger sig med egnsteater i Gellerupplanen *side 12*

PÅ VEJ MOD NYE EKSPERIMENTER

Svalegangen har et stort projekt på bedding *side 13*

ØNSKET MONOPOL

Teaterbutikken er slet ikke glade for at have reelt monopol på opsøgende teater på københavnske skoler *side 13*

Kulturpris til børneteaterfestival

Frie Grundskolers Lærerforenings børnekulturpris blev i november for første gang uddelt. Prisen blev givet til Børneteaterfestivalen som en særlig opmuntring og tilskud til festivalen, der holdes på Bornholm i første uge af april 1984.

Kriterierne for tildelingen var: at børneteater er landsdækkende, at børneteater spilles for hele al-

dersgruppen af børn og unge, at børneteaterfolk ikke lever særlig fedt af det, de arbejder med, at børneteater har et økonomisk støttebehov, og at børneteater normalt ikke har pressens bevågenhed eller på anden måde er i focus.

Lærerforeningen motiverer videre tildelingen med, at børneteater er

provokerende, opsøgende, debatformidende og professionelt. Og at børneteateret netop dækker det, politikerne kalder oplæring til medleven i et demokratisk samfund. Samt at børneteateret er udsat, når politikerne i amter og kommuner svinger sparekniven.

SÅ HØR DOG EFTER.....

Roskilde byråd og Værløse kommune prøver igen

Værløse kommune til Kommunernes Landsforening

Kulturelt udvalg i Værløse kommune er foruroliget over den udvikling, der er i gang inden for børneteaterområdet. Udvalget mener principielt, at ydelse af tilskud til børneteatre er en statsopgave, men da arbejdet i teaterlovrevisionsudvalget p.t. er indstillet, må det forventes, at mange børneteatre bliver nødt til at ophøre. Man skal derfor opfordre Kommunernes Landsforenings kulturudvalg til at finde frem til en løsning, hvor kommunerne i samarbejde går ind for at redde børneteaterarbejdet, f.eks. i form af tilskud efter indbyggertal.

Med venlig hilsen,
John Holten/Eyvin Frederiksen

Roskilde Byråd til kulturministeriet

Roskilde kommune har fra Børneteatersammenslutningen modtaget vedlagte henvendelse vedrørende spørgsmålet om revision af teaterloven med en anmodning om, at kommunen går aktivt ind for at bevare børneteaterkulturen.

Man har drøftet sagen og skal på det foreliggende grundlag opfordre kulturministeren til at iværksætte en revision af den gældende teaterlov, specielt med henblik på at få rettet op på den skæve byrdefordeling mellem egnsteaterkommunerne og de øvrige kommuner.

Foto: Jan Rüz

Det bemærkes, at der tidligere fra kommunens side er taget initiativ med henblik på en ændring af loven, idet borgmesteren i Roskilde den 29. juni 1982 med opbakning fra øvrige egnsteaterkommuner rettede henvendelse til den daværende kulturminister om spørgsmålet.

Man skal i denne forbindelse henvises til det i kulturministeriet den 15. november 1982 afholdte egns-

teatermøde samt til senere korrespondance med kulturministeren. På baggrund heraf havde man en forventning om, at der ville ske en revision af loven, og man ser derfor med beklagelse på, at lovrevisionsudvalget nu er nedlagt.

Med venlig hilsen,
Henrik Christiansen (fg. bormester)
/Niels Borchersen

Ø-samfund og gruppeteater

At bosætte sig i et ø-samfund, når man som det hedder her på Bornholm, kommer »ovenfra«, er en »svær« situation. Fra storby til ø er et spring. Det kræver tålmodighed, åbenhed, og det gælder om at ruste sig og falde til, inden den berømte »ø-kuller« melder sig. Men kommer man igennem »krisen« og bliver accepteret — det tager ifølge bornholmerne ca. 4 år — så åbner der sig også en verden, som ikke findes andre steder. En ø med den smukkeste og mest varierede natur og med en befolkning, der ikke har mere travlt end nødvendigt.

Men hvordan var det så at starte et gruppeteater her på Bornholm?

Vi var jo for det første alle »færdige« (tilflyttere). Det var jo hende lægefruen, der skulle til at være skuespiller, der var ham pædagogen fra

Østbornholm, kunstmalerens søn fra Rønne og så nogle flere »ovenfra«.

»Belleteater« (børneteater) skulle de til at lave. Vi kom igang, fik lavet forestillinger, fik lokaler af amtet, huset blev godt nok revet ned kort tid efter, men så blev vi genhuset et andet sted, det blev atter revet ned, men så var der jo efterhånden gået 3-4 år, og vi eksisterende endnu. Så trådte Rønne kommune til, og vi fik vores nuværende lokaler, som godt nok er små, men de fungerer fint, og vi er glade for dem.

Børneforestillingerne kan i heldigste fald spilles ca. 20-25 gange rundt om på øen, så er der ikke flere mulige spillesteder for den aldersgruppe, så derfor må vi »eksportere«, hvad vi kan »ovre«. Derfor spil-

ler vi selvfølgelig størstedelen af vores forestillinger i resten af Danmark, ja en hel del i Sverige også, vi har jo kun 2½ time til Ystad.

Vi søgte de første år om at blive egnsteater. Hvorfor skulle der ikke også være et sådant på Bornholm?

Men et af politikernes argumenter for nej er, at befolkningsgrundlaget er for lille (50.000), heraf ca. 12.000 børn og unge i »teateralderen«, derfor vil det blive for dyrt.

Men amtets kulturudvalg åbnede mulighed for at vi kunne søge støtte til enkeltproduktioner. Det søger vi så og får det også af og til.

Vi mener efterhånden selv, at det må være RBOT'en, vi hører ind under. Vore salgstal peger på dette, og endvidere er Bornholms amt nu også indtrådt i denne ordning. Så vi håber stadig.

Hammershus ruiner. Verdens flotteste kulisser, så hvorfor ikke?? I somrene 1978-80 og igen i 82 etablerede vi store egnsspil oppe i borgruinerne, og det gav genlyd, også ud over øen. Det er jo lidt mere iøjnefaldende at lave et spil med 120 medvirkende, amatører og professionelle i de smukke ruiner, midt i turistsæsonen, end det er at turnere rundt på skoler, biblioteker, institutioner mv. med en børneforestilling.

Vi har kunnet mærke efter 6½ år, at Ø-Gruppen er et gruppeteater, der er kommet for at blive, og selv om vi måtte ønske en økonomisk situation, der muliggør en bedre stabilitet, kan vi nok ikke ønske os en meget bedre lokal opbakning, politisk set og blandt øens befolkning. En støtteforening på 150 medlemmer er bl.a. udtryk for dette.

Selv i kulturministeriet ved man, at der findes et gruppeteater på Bornholm.

En større interesse for børneteater på øen er blevet vakt. Ja, nu skal der sågar være Børneteaterfestival på Bornholm.

Vi er selvfølgelig som gruppe glade for, at det i år bliver her. Mange mennesker vil opleve dansk børneteater på godt og ondt. Øen vil i en uge blive »oversvømmet« med teatergrupper, teaterbiler og teaterforestillinger. I weekenden d. 7.-8. april vil øen yderligere blive invaderet »ovenfra«.

Vi ønsker jer alle velkommen på Bornholm. Når så døningerne har lagt sig, er vi som gruppeteater selvfølgelig spændt på, hvad det måtte give af muligheder fremover.

Hans Norregaard

Årets gyser

Frysepunktet

eller

Bevillingen der gik ud i kulden

eller

Bevillingen der frøs fast

Forfattere:
TEATERRÅDET
Udgiver:
Ministeriet for kulturelle anliggender

Lige så sikker som juleprædiken i fjernsynet — dog uden chance for at opnå samme popularitet — er det, at Kulturministeriet på denne tid af året udgiver en bog af Teaterrådet.

Det er en spændingsbog — ikke en egentlig krimi — selvom det er sjældent, man i litteraturen gennemlæser en bog med så mange åbenlyse mord, raffinerede kvælningsmetoder, angste ofre, der venter i kulisserne på deres skæbne. Det lyder voldsomt, og det er det også, men da en stor del af læserne på forhånd kender gerningsmænd og ofre, tager det givet den værste brod af rædslerne.

Lad mig med det samme understrege, at der heller ikke i år er noget nyt eller revolutionerende — alt er ved det velkendte.

Den dramatiske opbygning er utrolig traditionel. Forfatterne gentager sig selv, side efter side, år efter år. Man må ønske, at de til næste år vil komme med nye og friske ideer. En smartere og mere læservenlig lay-out kunne måske få indholdet til at glide lettere ned.

Nu vil det føre for vidt at anmelde hele bogen, og jeg vil derfor koncentrere mig om et enkelt afsnit, der er nemt at overskue, fordi det holder fast ved de »kære gamle millioner«. Her er der ikke kommet noget nyt til. Ingen overraskelser, lønglidning eller pristal har fået indflydelse.

Dette afsnit skjuler sig under navnet:

§ 16 c

Alene overskriften giver det søde gys og kildren ned ad ryggraden. Det er også derfor, at jeg vælger dette, idet jeg af erfaring ved, at det er det afsnit, der imødeses med størst spænding.

Jeg må straks skuffe bladets læsere »vest for Storebælt« — heller

ikke i år er der noget at hente for dem, med undtagelse af en enkelt »Horse«.

Det karakteristiske for bogen som helhed skinner også klart igennem her. Ingen store overraskelser. Alt er ved det gamle. Den trofaste læser kan roligt og afslappet gå igang med bogen. Næsten alle de kære kendte er med igen, der mangler næsten ingen.

Også i år ligger Båden på en klar og sikker førsteplads. Ingen storme eller isskruninger når ind til den trygge kajplads, og fortøjningerne holder til selv de højeste dønninger.

En enkelt ting vil måske overraske den opmærksomme læser. En ny har forvildet sig ind i dette afsnit. »Københavneren« der er blevet tildelt midler. Motivet er lidt uklart, og læseren kan blive temme-

lig forvirret, men forklaringen er måske med i næste års bog, eller er det undtagelsen, der bekræfter reglen?

Det er hyggeligt at genfinde de gamle kendinge Artibus og Rimfaxe på 16 c. De har flakset lidt rundt på andre paragraffer, men er nu tilbage i en ny og formindsket tilskudsramme. Kan de holde til det? Der har været en del uro omkring Baggården, men deres succes med »baggårdsskatte-rock« har sikret dem i denne omgang — klarer de det fremover?

Ellers er der ikke de store bevægelser. Det er lykkedes for Fiolen og Billedstofferne at vinde en omgang — tillykke med det.

Endelig glæder man sig over, at det mindste og »nyeste« af teatrene, »Ø-Gruppen«, nu har fået råd til

at ansætte en administrator, købe spillekontrakter og betale telefonen. Man håber sådan på, at de til næste år får råd til at ansætte skuespillere.

De ventede nye ansigter på 16 c'eren kom alligevel ikke med. Det passede åbenbart ikke ind i helheden at spille på »duerne«. På trods af at udbyttet ofte er større end indsatsen.

Det kan være, at nogle af læserne har fået den opfattelse, at jeg ikke mener, bogen er læseværdig. Den uopmærksomme læser finder den sikkert bedst egnet til godnatlæsning. (Jeg vil ikke benægte, at den kan være velegnet til dette formål).

Den opmærksomme læser vil kunne finde spændende oplevelser mellem linierne, der giver stof til eftertanke.

Nu skal en kritik være konstruktiv for at kunne bruges. Jeg vil derfor til slut opfordre forfatterne til at fortsætte det research-arbejde, de har foretaget før denne udgivelse. Selvom det kan forekomme lidt overfladisk, må man respektere forsøget og håbe på, at der bliver mere tid næste gang. Det vil lønne sig at fortsætte med at lære personer bedre at kende. Prøve at forstå dem. Det kan være vanskeligt at skulle skildre personer med en anden baggrund, men ved en fælles indsats kan det kun blive bedre.

Det er nok en bog, det er vanskeligt at give en »happy-ending« — men man kunne ønske sig lidt flere.

JOU

Foto: Jørgen Hansen

Kunstner-turneer mod EF

Folkebevægelsen mod EF har truffet aftaler med en række kendte kunstnere og grupper om turneer. Disse turneer kommer til at køre i maj måned, og de vil blive et led i valgkampen op til EF-valget den 14. juni.

Der er planlagt to turné-perioder. I begyndelsen af maj optræder så kendte kunstnere som Chr. Sievert, Quist-Møller og Ulla Koppel; Paul Banks og musikorkestret; Lone Kellermann og Eva Langkow.

I anden periode, hvilket vil sige slutningen af maj, er det så velrenommerede navne som Pia Raug, Benny Holst og Arne Würdler samt Comedievognen, der er på plakaten.

Udover at give folk en god oplevelse er formålet for Folkebevægelsen selvsagt at få så mange som muligt i tale omkring EF-modstanden. Selv om et klart flertal af befolkningen er modstandere af EF, er EF jo ikke et dagligt diskussionsemne ret mange steder.

Desuden er formålet selvfølgelig

også at gøre opmærksom på den tværpolitiske liste mod EF til EF-valget, nemlig liste N.

Et stort arbejde forestår lige i øjeblikket med organiseringen af turneerne. Folkebevægelsens sekretariat og rejsesekretærer lægger det temmelig komplicerede puslespil i samarbejde med Folkebevægelsens mange lokalkomiteer rundt omkring i landet. På grund af valget sker der naturligvis mange ting i maj, og der er mange forskellige hensyn, som skal tages, men puslespillets brikker er godt på vej til at falde på plads.

I skrivende stund ligger turneplanen ikke endelig fast, så den kan ikke nævnes her. Men det gøre den sikkert nu — i læsende stund — så er du interesseret, kan du kontakte Folkebevægelsen mod EF, tlf. 01-37 20 66.

Svend B. Carstensen,
rejsesekret. for Folkebevægelsen
mod EF

Danmark som kulturfri zone

— men der kæmpes i provinsen

AF KAREN DEGETT, DRAMATURG

Vi spiller jo, fordi vi har noget på hjerte, og fordi det nu er vores fag at gøre det — få det ud til folk — i form af teater. Men vi ville gerne mere omkring. Det er idag meget svært. Kommunerne og institutioner har ingen penge at købe for. Osse selv om de gerne ville.

Det er ikke muligt under de gældende ordninger at få støtte som eksperimenterende teater, da man, sådan som det er, skal forpligte sig mht. antal af forestillinger og evt. osse spillesteder. En produktion tager i vore øjne ret lang tid. Ofte skal vi skrive selv, selvom det kunne være spændende at ansætte en dramatiker, er det uden for vore økonomiske muligheder. Selvom vi med den nye forestilling alene har spillet 25 gange, har vi stadig underskud på vores kassekredit. Vi bliver nødt til at spille forestillinger på døren, da vi ikke har ressourcer til at hjælpe til f.eks. at vejlede kulturelle udvalg til at søge 50% statsrefusion eller økonomi til at drive ordentlige PR-virksomheder. Foruden forestillingsvirksomhed underviser vi, holder kurser mv., og vi arbejder så bredt vi kan — men det er ikke muligt at skabe en stabil økonomi.

Vi må tjene penge ind imellem — og foreløbig har vi ikke fundet nogen klar løsning på fremtiden, hvad det angår. Hvis det stod til kulturministeren, var Danmark en *kulturfri zone*, men kulturen og kunstnerne kan man ikke bare udrydde med en gang gas. Håber jeg. Selvom vi er vant til at være fattige, vil vi helst tjene penge på at lave teater. Det er det, vi har valgt at udanne os indenfor — for at komme til at udføre det, for at kunne lave smukt, barskt og livskraftigt teater, som siger mennesker noget. Det er en (livs)lang proces at blive dygtig til at lave ordentligt og godt teater — men vi kæmper for at få mulighed for at arbejde. For ordentligt og godt teater er nemlig, mener jeg, først og fremmest noget der berører *publikum*, fornøjer varmt og dybt og fornyer energien.

Lyster og længsler — deruda

Forestillingen *Lyster og længsler — deruda* er en forestilling, hvori der kun medvirker kvinder. Forestillingens instruktør er Jytte Maa-gaard (fra kvindeteatergruppen Victoria Teatret). Den handler osse om kvinder, vores skjulte lyster, forhåbninger og alle de drømme vi har ført med os fra barndommens land ind i puberteten — og som vi som 40-årige genfinder som spørgsmål om, hvad vi skal bruge os selv til, hvordan vi når vores mål, hvordan vi finder os selv — og hinanden. Mænd og børn er i høj grad med i forestillingens liv og begivenheder nøjagtig som i virkeligheden fylder de så meget i drømmene, så det er til at få fnat af. Noget af kvindernes styrke ligger derfor i at erkende disse drømme — ta krisen og hovedrengøringen og længslerne med — når vi skal videre, skal realisere os selv og følge lysterne.

Forestillingen er lavet i billeder — visuelle tableauer. Vi har under arbejdet brugt tegninger og billeder som grundlag og inspiration. Teksten er skrevet fortrinsvis på vers — lange, rimede passager med rå eller poetisk ordlyd. Indimellem dukker realplanets dagligdags dia-

log — på jævnt århusiansk. Realplanet er et kontor, hvor der arbejder tre kvinder. Tre grå kontormus. Allerede straks efter stykkets start sprænger vi det pæne realplan ved at lade kvindernes entré — i grotesk spillestil — angive deres »psykologi«. De bærer deres traumer udenpå — børnene hænder og dingler i tøjet hos den husmoderlige, enlige mor — den sanselige, veletablerede kvinde, som er på vej mod sin 40 års-krise, optræder i stramt bukse-dress og lange ridestøvler (der begge skal tages på med skohorn) og den frustrerede, uforløste der endnu hverken har mand, børn eller uddannelse, optræder med roll-on (som kyskhedsbælte) og som et omvandrende toiletmiljø iøvrigt.

Som grotesk teater er stykkets humor vulgær, barsk og højest genkendeligt, selv når det berører de mest intime og følsomme emner. Vi vil helst ikke være selvhøjtidelige — selvom det nok går os selv og vores publikum tæt på. Så vi spiller scener fra toiletbesøg og kirke —

fra feltmadras til kravlegård

Vi agerer i hinandens indre liv — drømmene er fælles. I bratte brud springer vi fra kontoret ind i barndommens sanglege, til eneforestillinger foran spejlet i den mørke gang, mens far og mor sad i stuen og intet hørte — til den første forelskelse drømmebilleder om at være den store, den varme moder afløses af drømmen om at smide børnene ud af vinduet og ses igen som kommentar til drømmen om den hvide brud, der får sit brude-slør serveret som et skrigende barn uden at bruden mister sin illusion om kærlighed. Fra drøm til kontor og tilbage igen er forestillingen vævet sammen af billeder og vers. Brud, som vi i virkelighedens verden kender. Man vasker op, mens man skal tænke på en artikel, man skal skrive, og huske at vaske den mindstes hår, og på arbejdet, huske indkøb, og tage notater, mens en veninde, der har fået abort, skal opmuntres i telefonen. Det er osse en styrke, kvinder har, at de

skal tænke på mange ting, handle og tænke på konsekvenserne — overveje nye situationer, mens der skal håndtere gamle problemer.

Vi tror derfor ikke på, at prinsen på den hvide hest eller Tarzan i underbukser kommer og fisker os til et højere niveau. Men vi lever drømmene og myterne ud — som en del af det, vi har med i bagagen. Vi kan måske ikke lige bruge drømmen om den hvide brud til noget, som den er, men den ærlige, rene længsel efter trofast hengivenhed som den gemmer er smuk og brugbar nok. Så vi lader den hvide brud gå igen i forestillingen, og hun bliver ligesom vores *moder* set som »arketype« og endevendt — som engel, som martyr og som martyrium og som et menneske, som har lyster og længsler, som en erotisk, sanselig og selvstændig kvinde. Den tøjlesløse luder er osse med. Og tar' bukken ved hornene — for ham handler det ikke om.

Men, det er kun en fattig erstatning at skrive om forestillingen, der

— som alt teater — skal ses, høres og mærkes. Folk — mænd og kvinder — som har set forestillingen, har givet en meget positiv respons. Mange mænd har følt, at de lærte noget mere om kvinder ved at se forestillingen — og har genkendt dele af sig selv i kvindernes inderste. Kvinderne har kunnet identificere sig med glæden og smerten — og vi har grinet sammen af den fælles barndoms naive og barske betydning. Og vi har fået og givet luft.

Provinsteatret — et teater i provinsen

Provinsteatret har eksisteret i 4 år. Gruppens første produktion var Dario Fo's *En tilfældig anarkists hændelige død*, som vi spillede på højskoler, kultur- og forsamlingshuse og i fængsler i Jylland. Grunden til, at vi startede teatret var, at vi ville lave eksperimenterende, grotesk teater — og vi ville arbejde med en grundig dramaturgisk analyse som fundament i det praktiske arbejde.

Vores næste store produktion var Alfred Jarrys *Kong Ubu*, som vi arbejdede på et år. Efter at have spillet forestillingen — som var meget provokerende, vulgær og temmelig barsk — rundt omkring i Jylland i en relativ kort periode, deltes gruppen i mindre undergrupper.

En af disse lavede et stykke om atomkraft, der i galgenhumoristisk indhold og spillestil lå i forlængelse af ovenstående produktioner. Stykket handlede om Lillian og Harald, som havde købt et *gør-det-selv* mini-a-kraft-værk, som de satte op i baghaven. De tre af gruppens medlemmer, der spillede stykket, havde selv skrevet det — og nu skriver vi alle vores stykker selv.

Den næste produktion var et stykke med alle gruppens kvinder (6): Solpigerne, som handlede om, hvordan en rengøringskone, en refrænsangerinde, en pensioneret modist og hendes 16-årige barnebarn, en søndagsskolelærer og en direktørfrue efter en tur til Gardasøen finder sammen og optræder med små numre, giro 413 melodier og gamle revyviser.

Nu laver Provinsteatrets mænd en commedia dell'Arte forestilling (Gugge har allerede optrådt på pladser og i parker i Spanien og Danmark i sommerens hede). En af gruppens piger (Marie) har været med i kvindeteatergruppen Papiloternes første produktion *Til tjeneste* (om tjenestepigernes forhold, historisk) — samtidig med at hun optræder sammen med Folmer (der tidligere var med i Kaskadeteatret) under navnet »Smukke Marie og flotte Folmer«.

Vi tre, der har lavet *Lyster og længsler — deruda*, Pia, Ingelise og mig, har arbejdet sammen på Institut for Dramaturgi osse før Provinsteatrets start — siden 1978, om seminarer, opgaver, artikler mv. omkring et praktisk-teoretisk teaterarbejde — og dramaturgens funktioner i produktionsprocessen.

Alle Provinsteatrets medlemmer arbejder i dag fuldtids med teater — træning, forestillinger mv. Vi får ikke støtte eller tilskud. Vi har fælles lokaler — men fungerer i undergrupperne uafhængigt af hinanden, og foruden forestillingsarbejdet er nogle engageret i arrangement af kommende gruppeteaterfestival i Århus, nogle deltager i kurser, afholder kurser, mv. □

Den tøjlesløse
luder

Hvor er gnisten og hvor er publikum?

Dansk gruppeteater befinder sig i et dødvande, mener anmelder ved Berlingske Tidende, Erik Hvidt.

Teaterfolk fra en lang række danske gruppeteatre havde i januar indbudt kulturmedarbejdere fra tre dagblade til et seminar i Tisvildeleje. Formålet var at diskutere, hvordan børneteater anmeldes, og specielt hvorfor det efter teaterfolkenes mening anmeldes så sjældent.

En af de anmeldere, der hyppigst er på pletten, når der inviteres inden for til børneteaterforestillinger, er Erik Hvidt fra Berlingske Tidende. Han efterlyste nogle virkelige nyheder og nogle visioner.

Han talte om forestillingernes svingende kvalitet, men konstaterede, at gruppernes teknik og færdigheder gennemgående er blevet væsentlig bedre de senere år. Og han fortsatte:

— Til gengæld befinder dansk gruppeteater sig som helhed i dødvande. I alt fald idémæssigt. Jeg vil endog vove at påstå, at det meste af det, der spilles, virker reaktionært.

— Ånden fra 68 hviler fortsat som en tung skygge over udfoldelserne. Pionerånden og de gamle dyder er fortsat fremherskende og danner model for, hvad man skal og hvordan. Der er for meget kammerateri og ærefrygt og for få nye udspil.

— Det er selvfølgelig helt forståeligt, at man kollegialt holder hånden over hinanden, sikrer den gamle garde, men man kan frygte, at det bliver på de nye initiativers bekostning, og hvor er gruppernes publikum blevet af?

— Ja, der er publikum til de forestillinger, som sælges til skoler, institutioner mm. Det siger sig selv. Men jeg tænker på det nye publikum.

— Da gruppeteatrene dukkede op i årene efter 68, var de led i en bevægelse og havde derfor en naturlig opbakning. De havde rødderne i orden. Nu skriver vi 1984. Tiderne har ændret sig. Kravene og målene er nogle andre, mens gruppeteatret er uforandret.

— Det spændende ved gruppeteatret tidligere var, at det var talerør for sin generation og for hele sin tid. I månederne, der følger, vil vi blive præsenteret for groft sagt 20 nye versioner af mobbede skolebørn og konflikter mellem frustrere-

rede unge og deres uforstående forældre, men hvad har grupperne at byde det nye store publikum, som føler sig mere tiltrukket af f.eks. kropsteater?

— Grupperne laver mange gedigne og nydelige forestillinger, som udmærket får fat i de forskellige målgrupper. Samtidig er det tydeligt at mærke, at grupperne hellere vil spille for voksne end for børn, og det må af flere grunde også være meget forklarligt.

— Men, hvad jeg savner i en række forestillinger, er gnisten. Hvor er den blevet af? I er for meget identisk med en bevægelse, der i dag er mere historie end realitet.

Flere af teatrenes repræsentanter på kurset mente ikke, det står slet så dårligt til i gruppeteatrene. Flere nye, brændende initiativer og visioner blev fremhævet.

Men hvad mener egentlig publikum? — Hvad mener du? — Skriv til Børneteateravisen — vær med i debatten — for et stadig bedre og brændende børneteater!

Skriv til:

**Børneteateravisen
Teatercentrum
Frederiksborggade 20, 3.th.
1360 København K**

Fast med teaterkuren — og bliv gladere for sæson 84/85

Hvordan du bliver gladere for nedskæringerne på teaterkontoen. Følg de fem gyldne råd.

Tag dig ikke af, at du måske i begyndelsen føler dig uinspireret og træt. Når du først har vænnet dig til din nye tilværelse, bliver det hele nemmere.

Følg de fem gyldne råd

1. Vær glad for, at der er langt imellem, at der er råd til at købe forestillinger.

Vær glad for, at du ikke længere føler dig tvunget til at eksperimentere på teaterabonnementet.

Vær glad for, at du nu kan nøjes med at se det sikre teater.

Vær glad for, at dit behov bliver mindre, uden at du behøver at tænke over det.

Kort sagt: Vær glad for din faste.

2. Er du alligevel kommet til at bestille teater, så fortvivl ikke. Du kan stadig nå din afvænnings. Men det kræver en ekstra indsats.

Meld dig frivilligt til at slæbe deres tunge kulisser. Hvis de falder fra hinanden og rammer din ligtorn, så smil, det vil fremskynde din afvænnings.

Hjælp med at skubbe deres gamle biler. (Det er jo ikke sikkert, Falck gider komme hver gang).

3. Vær glad for de grove fibre i forestillingerne — det gør forøjelsen nemmere. Du bliver en af »flyderne«.

4. Vær glad for »den tynde kop te«. Der er intet, der sætter sig.

5. Motion er naturligvis meget vigtig.

Tag det med godt humør, at

Foto: Mogens Laier

der er op til 50 km til nærmeste teateroplevelse. Gå, der er alligevel ikke råd til transport. Efter en enkelt udflugt er du kureret i flere måneder.

Arranger rigtige tovtrækkerier mellem klassetrinene om den ene forestilling, der er råd til i år.

Efter nogen tid vil du opdage, at

din tilværelse bliver lettere. Ingen udfordringer, intet der stiller krav om efterbearbejdning i dine knapt tilmålte timer.

Ingen trivielle slagsmål med gymnastiklæreren om salen.

Ingen harmdirrende skolenævn og intet, der kan vække dine elever af deres video-slummer.

Jonna,
Rimfaxe

Hvad sker der på Høje-Taastrup Egnsteater?

Vi er af Børneteateravisen blevet bedt om et indlæg ang. forholdene på Høje Taastrup Egnsteater, som står foran en strukturændring. Det vil sige et skift fra et kunstnerisk kollektivt ledet teater til en enkelt person som kunstnerisk leder.

Det er en lang historie (mange år) om store samarbejdsproblemer mellem forretningsføreren og det kunstneriske kollektiv, som til sidst førte til beslutningen om strukturændringen. Vi har naturligvis selv støttet forslaget, da arbejdsforholdene var umulige. Alle ved, at der kræves lang planlægning (også økonomisk) og et stort salgsarbejde for at få et teater til at fungere, men det var ikke muligt pga. samarbejdsvanskeligheder som før nævnt. Det endte med, at det kunstneriske kollektiv ønskede forretningsføreren afskediget. Det var en proces, som strakte sig over flere år, og arbejdsklimaet blev værre og værre. Det var en proces, som strakte sig over flere år, og arbejdsklimaet blev værre og værre. Økonomiske problemer og rod gjorde det til sidst helt uoverskueligt. Bestyrelsen tog da endelig den

beslutning at fyre forretningsføreren og samtidig undlade at forny kontrakterne på de skuespillere, som ønskede at blive på teatret. Man har nu søgt en ny kunstnerisk leder, som skal tiltræde august 1984.

Men Høje Taastrup Egnsteaters liv hænger stadig i en tynd tråd, da der er gået kommunalpolitik i sagen. Vi skal måske opleve endnu en arbejdsplads forsvinde?

Vi skuespillere sidder nok tilbage med »en lidt flov smag i munden«. Vi har forsøgt i mange år at påpege nogle ting, men ingen har rigtig villet høre efter. To gange har teatret oplevet, at der er blevet ansat et menneske, som har bragt det ud af kurs. Et menneskelig uden virkelig kendskab til teater. Men i bestyrelsen sidder vi med kun én stemme, og sagen er nu blevet så kompliceret eller inficeret, at flere kommunalpolitikere føler sig kaldet til at fiske i rørt vand.

Politik og teater har aldrig klædt hinanden (specielt ikke kommunalpolitik).

For det kunstneriske kollektiv,
Lene Corell

Sparekniven er ved at blive slebet

AF JØRGEN MELSKENS

Som københavnner skal man passe meget på, når man vælger sprugbrug i et blad, som er landsdækkende.

Da jeg i november sidste år skrev en artikel i Amtsrådsforeningens blad Danmarks Amtsråd med overskriften *Vejle Amt nasser på de andre amter*, ja så havde jeg selvfølgelig ikke tænkt på det lille ord »nasser« for en jyde er et meget stærkt ord.

Havde man i stedet sagt stjæle, så havde det ikke affødt nær så stor en reaktion som nu, hvor man simpelthen havde brugt et ord, der for en jyde påhæftet dette ord er så slemt, at havde vi levet i gamle dage under Jydske Lov, så var man øjeblikkelig blevet udfordret til duel.

Men når jeg nu brugte dette uartige ord, så var det fordi jeg mente, at Vejle Amt simpelthen ikke kan være bekendt at lade de andre amter betale for noget, som også Vejle Amt får glæde af.

Landets 13 amter er nemlig med til at betale til en pulje, som hoved-

sagelig går til at producere børneteater for. Det er der i øjeblikket 10 teatre, der nyder godt af. Og de er i stand til i denne sæson at tilbyde omkring 40 forestillinger, som kan købes af alle her i landet — også Vejle Amt.

Prisen man betaler for forestillingen er stort set kun det, det koster at køre rundt med forestillingen, efter at den er produceret. Men sådan er det jo ikke kun for børneteater, også inden for det voksne teater betaler man jo kun en brøkdel af, hvad det reelt koster at producere og spille en forestilling. Men sådan er det med teater. Det er noget dyrt noget at have med at gøre, fordi det er levende mennesker, der hver gang skal skabe oplevelsen og kontakten til publikum.

Foretrækker man mekanisk kunst, ja, så er det straks noget andet. Så kan man jo blot lave det antal kopier, man har brug for og kaste ud på markedet, og den slags kopier kan holde sig i mange år.

Men sådan er det ikke med teater, og det er der nogen, som af en eller anden mærkelig grund ikke kan få ind i hovedet. Ligemeget

hvor mange gange man forsøger at forklare teatrets væsen, opgave og natur, så er der nogle, som ikke kan eller måske ikke vil forstå, at det koster penge at have en levende kunstart. Og især at det koster penge uanset om det, der produceres, er for børn eller for voksne.

Men i Vejle Amt kan man ikke forstå dette — eller også vil man ikke forstå det. Den borgerlige fløj, som er i flertal, har besluttet, at man fra juli 1984 ikke længere vil være med til at støtte produktionen af nye børneteaterforestillinger.

Man vil sikkert fortsat godt købe forestillinger — og så længe der er nogen, der er så »dumme« at ville finansiere disse forestillinger, ja, hvorfor skulle man så være så »dum« at betale to steder?

Og så er det altså, at vi københavnere synes, at hvis man kun vil være med til at nyde og ikke yde, ja, så synes vi, at der er noget forkert.

Nu kunne det jo godt have været økonomiske overvejelser, der havde spillet ind. Amterne skal jo nedskære. Sygehuse må lukkes, gymnasier indskrænkes, vejene forsøm-

mes og meget, meget mere. Landet stander i våde og enhver kan jo se, at der ikke er råd til unødigt luksus.

Og det kan vi københavnere også godt forstå. Vi er jo ramt af de samme nedskæringer, der jo som bekendt kommer fra den fælles regering.

Men havde det så bare battet noget i det amtskommunale regnskab. Havde vi da bare kunnet være med til at få landet genoprettet, så skulle vi da være nogle skarnsunger, der ikke i et par år kunne indse, at ved at indskrænke kulturtilbuddene, så ville vi i væsentlig grad være med til at genoprette den syge økonomi.

Men sådan er det jo ikke fat.

Vejle Amt sparer ca. 300.000 kr. ved at spare deres tilskud til børneteateret væk. Men det er ikke den eneste skade. Også det tilskud, som Kulturministeriet giver i kraft af de 300.000 kr. fra Vejle Amt, og som også er på 300.000 kr., falder væk.

Altså 600.000 kr. mindre at producere for. Det kan selvfølgelig mærkes på et samlet budget på ca. 6 mio. kr.

Det vil sige, at hver indbygger i

Vejle Amt har betalt mindre end en krone til børneteater i Vejle Amt. Det er så latterligt lille et beløb, at man næsten kan høre sukket fra Vejle Fjord: »Åh, herregud, er det ikke andet?«

Men debat har det skabt i bladet Danmarks Amtsråd. Flere indlæg, mest fra de borgerlige, har klart tilkendegivet, at det er godt, at man viser vejen i Vejle. Nu har man endelig mulighed for at få krammet på den teaterform, man aldrig har brudt sig om. Det siger man ikke direkte, men tendensen er klar, og kniven sidder ikke længere i ærmet. Den er fremme og er ved at blive slebet. Hvor mange andre amter, der vil følge efter vides i skrivende stund ikke, men man kan frygte, at Vejle epidemien smitter.

Men selvfølgelig — hvis alle amter siger fra, så er der jo ikke nogen, der kommer til at nasse på andre. Og det kan alle amterne teoretisk gøre. For loven er så viselig indrettet, at det er helt frivilligt, om man vil støtte børneteateret. Man kan gøre det, men man skal ikke.

Det er noget ganske andet, når det gælder voksenteateret. Så skal man.

Og selvfølgelig skal de voksne da have teater. Det kan enhver da forstå. Det kan der da slet ikke sættes spørgsmålstegn ved.

Derfor skal Vejle Amt også betale til voksenteateret ligesom alle de andre 13 amter, og det ærgrer man sig nok over, at man skal — for tænk hvis man nu kunne få de andre til at betale! □

FESTLIGVAL

KIM FUPZ AAKESØN

Efterlysning

RIMFAXE TEATER skal for 3. år i træk stå for Roskilde kommunes sommerunderholdning for børn.

Da vi gerne vil lave arrangementerne så gode og varierede som muligt, efterlyser vi: Forestillinger — gøgl — underholdning — gadeoptrin — workshop — alt — der er egnet til børn fra 2-6 år.

Der er penge til at købe for. Der kommer mellem 400 og 700 pr. gang (voksne incl.).

Det foregår i byens parker — udendørs.

Det er torsdag formiddag fra kl. 10 til ca. 11.30.

Første gang er 28. juni — sidste gang er 2. august.

Har I et bud, så ring eller skriv til os.

RIMFAXE TEATER
Jonna

**Børneteaterfestival
på Bornholm
1.-8. april 1984**

Velkommen til den 14. børneteaterfestival 7. og 8. april 1984 på Bornholm

Børneteaterfestivalen finder i år sted på Bornholm, støttet økonomisk af Bornholms amt, de bornholmske kommuner og Kulturministeriet.

Bornholm er på én gang et sted, der syder af teater og et sted, hvor mange børn endnu ikke har haft mulighed for at møde det opsøgende børneteater.

Nu kommer det til Bornholm — det hele på én gang: 56 teatergrupper og teatre med mange forestillinger.

Fra mandag til fredag spiller de lukkede forestillinger der, hvor børn og unge er til daglig.

Lørdag d. 7. og søndag d. 8. april samles de i Rønne for at spille åbne og gratis forestillinger for alle børn og voksne, der har lyst.

Festivalen er arrangeret af Teatercentrum i Danmark (sekretariat for Udvalget for børneteater og opsøgende teater) i samarbejde med Børneteater-sammenslutningen og Bornholms Festival-komité.

Festival-information

På Østre Skole og Rønne Statsskole vil du fra lørdag den 7. april kl. 9 kunne få information om alt, hvad der foregår i weekendens løb, bl.a. hvor og hvornår de enkelte forestillinger blir spillet.

Sammen med kort over festivalområdet og de enkelte spillesteder udleveres dagsprogrammer: lørdag for lørdagen og søndag for søndagen.

56 grupper og teatre kommer med ca. 90 forestillinger. De fleste af dem spilles begge dage. Både lørdag og søndag spilles forestillinger fra kl. 10 — med billetudlevering fra 9.30 — til ca. kl. 17.

Information fra mandag den 2. april — se Festival-sekretariat.

Billetter

En halv time før det annoncerede spilletidspunkt for en forestilling vil der blive udleveret billetter. Der er gratis adgang til alle forestillinger for såvel børn som voksne. Men der kræves billet ved indgangen til spillelokalerne af hensyn til regulering af publikumstallet til den enkelte forestilling.

Børn har fortrinsret!

Det er en børneteaterfestival. Børnene skal først og fremmest ha mulighed for at se teater. Dem lukker vi ind først.

Vi ber osse de voksne publikummer om at ta hensyn til børnene. Både i billetkøerne (som vi ikke har nogen mulighed for at undgå helt) og ved spillelokalerne.

Festival-området

består i 1984 i Rønne af 4 spillesteder: Østre Skole og Rønne Børnebibliotek — Rønne Statsskole og Rønne Privatskole.

Fra lørdag den 7. april om morgenen udleveres kort over festivalområdet med indtegnede ruter mellem spillestederne. Ruterne vil være afmærket gennem Rønne by.

Der er mindre end et kvarters rolig gang fra det ene yderpunkt af festivalområdet til det andet.

Østre Skole og Børnebiblioteket vil så vidt muligt rumme forestillinger for børn i alderen 3 til ca. 10/12 år. På Rønne Statsskole og Rønne Privatskole spilles fortrinsvis forestillinger for børn og unge fra ca. 10/12 år og opefter.

Småbørn

Forældre med børn under 3 år bedes være opmærksom på, at der kun findes to forestillinger for de helt små børn på festivalprogrammet, og at disse forestillinger kun spilles for 30 børn ad gangen. De øvrige småbørnsforestillingers nedre aldersgrænse på 3 år skal respekteres af hensyn til både børnene og forestillingernes kvalitet.

Mad og drikke

Der er teater nok til en hel dag — og forhåbentlig rækker maden osse.

På Østre Skole og på Rønne Statsskole kan man købe drikkevarer og lette måltider — billigt.

Når man først er kommet derhen, kan man ikke komme derfra — så meget teater er der.

Festival-sekretariat

I dagene fra den 2.-6. april indretter Teatercentrum festivalsekretariat på Østre Skole i Rønne, på hjørnet af Pingels Allé og Svanekevej. Tlf. 03-95 33 34. Sekretariatet er åbent fra kl. 10-16.

På festivaldagene lørdag den 7. og søndag den 8. april flyttes sekretariatsfunktionen til informationsstederne på Østre Skole og Rønne Statsskole.

Plakatudstilling

På Børnebiblioteket i Rønne vil der fra den 26. marts til og med den 8. april være udstillet de mange plakاتفorslag til Børneteaterfestivalen, som er lavet af børn på Bornholm. Det forslag, der er valgt til plakaten 1984 er gengivet — dog ikke i de originale farver — på første side af dette festivalindlæg i Børneteateravisen.

Forslaget er lavet af en gruppe »Fedtmuler« fra Gartnervangens Børnehave i Rønne.

Weekend-forestillinger

d. 7. og 8. april 1984

Der tages forbehold for ændringer i programmet!

ARTIBUS Den eventyrlige soldat Heksenes dag	10-14 år 11-14 år	FØNIX Portrætter Sendebud Tonetrollden Spillerum	3-10 år 3-10 år 3-10 år 12 år og op	MICHU Fedt, Askepot	6-14 år	TEATER FOR BØRN Er Ole flyttet med	3-7 år
BAGGÅRDTEATRET Si Senora Allans Charlie	10-14 år 14 år og op	GRUPPE 38 Avra for Lavra Hvem er bange for Lucky Luke	9-12 år 10-16 år	MORSKABSTEATRET BONNIE Naive sjæle	10 år og op	TEATER 83 Henrik Steffensen, Lupinvej 7 Eventyret om Adam og fuglen	4-8 år 10-14 år
BANDEN Azurblå dybder	14-18 år	HATTEN Lydia Et eventyr af H. C. Andersen	3-6 år 5-12 år	MOSAİK TEATRET En forunderlig rejse Skal vi lege mennesker Piger er osse helte	3-7 og 7-10 år 3-7 og 7-11 år 3-8/9 år	TEATERBUTIKKEN Sagens kerne Bundfald	8-14 år 14 år og op
BENNY SCHUMANN Hej clown	5-14 år	HUMLEBIEN Spejlmanden	5-10 år	MÆLKEVEJEN Damen — de nære ting og tanker Solen, månen og stjernerne	4-9 år 4-9 år	TEATERKOMPAGNIET Suppe, steg og is Du har ikke en chance, brug den	10 år og op 14 år og op
BJØRNETEATRET Inde i spejlet Et åbent vindue Engang var der ingenting Den halve historie	1½-4 år 3-8 år 6-10 år 6-12 år	HVIDOVRE BØRNETEATER Drengen der drømte Dreng på dåse	4-6 år 7-14 år	MØLLEN Kridtcirklen — eller historien om den forladte dukke	8 år og op	TEATERRAVNEN Rent mel i posen Du skal ikke tro du er noget	6-9 år 6-14 år
DEN BLÅ HEST Amerika	16 år og op	JAKOBOLÉ Karius og Baktus	3-9 år	MÅNEGØGL Et træ er næsten en skov	1½-3 år	TURNUS Meter inde i ho'det — eller Var Knud alene hjemme Deadline	6-11 år 13 år og op
COMEDIEVOGNEN Hvaffor'n krig	12 år og op	JANUS Jonas og havmågen	5-12 år	PAPIÑAK Spille, spille Skørt Glas	5-10 år 12 år og op	VANDREFALKEN Dysses eventyr Christiern II Sømand, sømand	6-12 år 14 år og op 14 år og op
CIRKUS CHANGHIGH Cirkus Changhigh's Hjulegogl	0-100 år	JOMFRU ANE Bye Bye Baby Love	15 år og op	PARAPLYTEATRET Min altankasse Paraplyforestillingen	3-8 år 3-8 år	VESTENVINDEN Jeg ska' lige Clara klarer Clausen La vær gevær	3-6 år 6-10 år 10 år og op
DRT 1984 Alfred og Manfred Lige som dig	3-7 år 3-7 år	JYTTE ABILDSTRØM En pyramidabel historie	3-6 år	PIN-PON Den gyldne hemmelighed	6-9 år	VESTER 60 Musikanterne Boddelsens datter	3-8 år 11-15 år
DRYADETEATRET Pigen og den fortryllede skov	2-5 år	KASKADETEATRET Kom frit frem Hans Hansen	3-9 år 14 år og op	PUNCH Mester Jakel	3-9 år	YOYO Du er en rød kanin	3-9 år
DUESLAGET Det er her det sner	10-14 år	LA LUNA Den blå time	6 år og op	RIMFAXE TEATER Lille og Vågen	3-6 år	Ø-GRUPPEN Dragebjerget	4-10 år
FAIR PLAY Goddag til min farvel Vi gør det bare Jagten på det forsvundne skrin	3-6 år 3-6 år 7-12 år	MARIEHØNEN Vi leger ikke med toser	6-14 år	RIVEGILDET Billedtyven	3-7 år		
5 FATALE Hvad der virkelig skete på Clarissa Olsens toilet	16 år og op	MARQUEZ Goya — en kærlighedsmaskerade Perler og svin	14 år og op 16 år og op	SKIFTEHOLDET Hekseskræk	5-12 år		
FILUREN Erasmus Montanus	13-18 år	MASKEN Hvem er det der banker? Den blinde makker	6-9 år 11-15 år	SKÆGSPIRE Indeni Kikerikiste	3-6 år 6-10 år		
FIOLTEATRET Det skøre land Fremmed	10 år og op 15 år og op	McFETRICH Cirkus på bondegården Den store detektiv	3-9 år 3-9 år	TEAM TEATRET Ricard's Pubertetsklinik	14-18 år		

Nye teatre på Børneteaterfestivalen:

Den Blå Hest
★ DRT (Det ripensiske Teaterselskab) 1984
5 Fatale
Hatten
Humlebie
Janus
★ La Luna
★ Mariehønen
Marquez
Teater for børn
★ Teater 83
Yoyo
★ Medlem af Børneteatersammenslutningen

Weekend-spillesteder i Rønne

Østre Skole, Pingels Allé 31
Børnebiblioteket, Pingels Allé 1
Rønne Privatskole, Kandegade
Rønne Statsskole, Søborgstr. 2

P-pladser

Ved havnen/Kirkepladsen
Store Torv
Bag Østre Skole
(Andreas Riis Vej)
Ved biblioteket
Ved Rønne Privatskole

**Er DIN INSTITUTION
DIN SKOLE
DIT BIBLIOTEK
DIT SEMINARIUM
DIN**

på Teatercentrums adresseliste, så I får tilsendt 4 numre af Børneteater-avisen og særnummeret den røde brochure gratis hvert år?

Teatercentrum sender gratis til alle potentielle købere af børneteater. Private kan abonnere for 50,- kr. årligt.

Ring 01-15 69 00 eller se nærmere i denne avis side 2.

Ekstra eksemplarer af den røde brochure koster 10,- kr.

Sig det videre

Sig det videre

Sig det videre

Kaskadeteatret starter på en frisk

Slut med kollektiv ledelse, når teatret om kort tid flytter fra Århus midtby til nyindrettet og ideel teaterbygning ved Gudenåens bredder.

**AF
MAGNUS BRANDSTRUP**

Efter en større intern storvask med udskiftning af en række gruppe-medlemmer til følge er et af de teatre, der er mest solidt forankret i det danske børneteaterbillede, klar til at starte på en frisk.

Kaskadeteatret har i ca. syv år haft lokaler i Århus midtby og er udelukkende et rejsende børneteater — støttet som sådan af amterne og staten.

— Men den store udskiftning i gruppen har nu givet os en god mulighed for at flytte på landet, hvilket vi har haft planer om i flere år, fortæller Jan Torp, der er en af de få fra den oprindelige gruppe, som er tilbage. Jan Torp var i sin tid stifter af Kaskadeteatret.

1. maj flytter teatret til nyindrettede lokaler i det nedlagte mejeri i Voervadsbro ved det gamle vade-sted over Gudenåen. Samtidig sker der betydningsfulde ændringer i ledelsesstrukturen og i teatrets formålsparagraf.

Slut med kollektivet

Teatret opgiver den kollektive ledelsesform. En bestyrelse med repræsentanter fra bevillingsgiverne (amter og kommuner), og fra brugerne (teaterforeninger, skoler og alternative arrangører) er under etablering. For at sikre kontinuiteten er for en tre-årig periode på forhånd udnævnt Jan Torp som kunstnerisk leder og Merete Lillesø som administrativ leder. Øvrige ansatte får fra starten en prøveperiode på syv måneder.

Efter den tre-årige overgangsperiode er det op til bestyrelsen at genansætte de to ledere eller finde nye.

Mens mange andre teatergrupper i denne tid med næb og klør prøver at fastholde den kollektive ledelsesform og reagerer kraftigt mod bevillingsgivernes forsøg på at få indflydelse på teatrene, ja så kaster Kaskadeteatret sig altså frivilligt i armene på politikerne og kunderne.

— Det har nemlig vist sig, fortæller Jan Torp, at kollektiv ledelse kun fungerer, når teatret kører godt. Hvis teatergruppen har problemer og strides internt, blokerer den kollektive beslutningsproces for det egentlige arbejde — teaterarbejdet. Og beslutningerne vil sjældent blive truffet med teatrets interesser i centrum.

— Her vil en bestyrelse, der mere objektivt anskuer tingene udefra, være en bedre garanti for, at det er teatrets sag og fremtid, der er hovedsagen.

Slut med voksenteater

En anden væsentlig ændring for Kaskadeteatret er en omformulering af formålsparagraffen, der indebærer, at Kaskadeteatret i fremtiden kun skal spille børne- og familieforestillinger. Om baggrunden for denne præcisering siger Jan Torp:

— Vi vil gerne undgå, at ambitionerne om at spille ungdoms- og voksenteater fjerner ressourcer fra børneteateret. Og selv om vores forsøg med voksenteater er faldet heldigt ud, mener jeg, vi er bedst til børneteater. Samtidig giver formålsparagraffen et mere præcist billede af,

hvilke krav vi stiller til ambitionerne hos de mennesker, der søger ansættelse på teatret.

Når Kaskadeteatret flytter på landet, skyldes det ikke en kunstners romantiske drøm om fred og idyl. Det afstressende miljø med Gudenåens rislen et stenkast fra teatret har naturligvis en betydning for en gruppe, der rakker rundt på landevejene ca. 200 dage om året.

Geografisk er stedet ideelt både i forhold til spillestederne i resten af Jylland og i forhold til færgeforbindelser til Sjælland. For Kaskadeteatret vil også fremover lægge sine kræfter som landsdækkende, turnerende børneteater, og har absolut ikke ambitioner om at blive egns-teater i Brødstrup eller Vejle Amt, som de nu placerer sig i.

Helt centralt for beslutningen om at rykke til Voervadsbro har været, at man her har mulighed for fra grunden at opbygge de helt ideelle rammer for et turnerende børneteater. Altså en sammenhæng mellem ideelt dimensionerende lokaler til værksteder, administration og prøvearbejde.

Og med de mange nye i gruppen har det samtidig været personligt muligt, idet teatret kræver, at de ansatte har bopæl i området.

Slut med usikkerheden

Rent økonomisk er det umuligt for en teatergruppe selv at købe og indrette lokaler. Derfor er det Jan Torp som privatperson, der har købt den del af det gamle mejeri, som han nu for egen risiko indretter til teater. På baggrund af en statsautoriseret ejendomsmæglers vurdering betaler teatret husleje til Jan Torp. Indretningen af teatret sker helt på teatrets præmisser og ikke med privatøkonomisk baggrund i, hvad lokalerne ellers vil kunne udlejes til, hvis teatret en dag rykker ud.

I lejekontrakten er teatret sikret ti års uopsigelig, mens der den anden vej er fem års sikring, dog med den ventil, at lejemålet kan opsiges med 1½ års varsel, hvis teatret mister sin offentlige støtte.

Jan Torp fortæller, at den normale situation for turnerende teatre og den, som Kaskadeteatret hidtil har befundet sig i, er, at man må ud på det private udlejningsmarked. — Selv finder han det ikke altid ideelt, at man binder sig politisk ved at den kommune, man bor i, stiller lokaler til rådighed. — Hvis man da ikke er egns-teater.

På det private udlejningsmarked har man som regel korte opsigelsesfrister, og den usikkerhed bevirker, at teatrene er tilbageholdende med at ofre penge på den ideelle indretning. De fysiske betingelser for skabelsen af forestillingerne vil derfor ofte være fyldt med kompromisser.

Et tilbud til andre

Benyttelsen af Kaskadeteatrets nye lokaler bliver naturligvis i første række til teatrets administration, værkstedsfunktioner og prøver på egne forestillinger, og det ligger fast med de kommunale tilladelser, at lokalerne ikke må benyttes til offentlige forestillinger. Men her lyder egnen til gengæld på en række forsamlingshuse, hvis teatret skulle få lyst til at arbejde mere lokalt.

Herudover er det Jan Torps ønske, at andre teatre vil benytte stedet til prøvearbejde eller interne kurser. Ligeledes vil han gerne knytte mennesker med andre teateraktiviteter til stedet — udvidelsesmulighederne lokalemæssigt er store. Han tænker specielt på folk, der arbejder med dukketeater og et

laboratorie for free lance scenografer.

Endvidere vil han gerne have besøg af de mange skoler, som hver sommer sejler forbi i kanoer på Gudenåen. Det gamle mejeri ligger iøvrigt skråt over for den første rastepads efter kano-startpunktet i Tørring.

Beder ikke om kommunal støtte

Efter en vis skepsis og dermed skabelsen af en række falske myter, har lokalbefolkningen vist tydelig positiv interesse og nysgerrighed for den nye arbejdsplads i området. Og Jan Torp finder det vigtigt, at man forstår, at der er tale om et arbejdssted frem for et teater.

Kommune og amt har teatret haft en del problemer med i forbindelse med tilladelser, da bygningen

ligger i landzone. Men Jan Torp mener, at den skepsis, der har ligget bag den offentlige betænkelighed, nu er manet i jorden. Og teatret har da heller ikke tænkt sig at bede om penge fra hverken amt eller kommune.

Ganske vist har man foreslået Vejle amt at købe 30 forestillinger spillet på et centralt sted i amtet, men det er et udspil for at give Vejle amt lejlighed til at bruge deres børneteaterbudget og igen få forståelse for at give tilskud til de rejsende børneteatre (RBOT) — på samme måde som landets øvrige amter gør.

Vejle amt meldte sig ud af den ordning netop på samme tidspunkt, som Kaskadeteatret begyndte at rykke inden for amtsgrænsen.

Slut med alderskrav

Udviklingen, som Kaskadeteatret i

de senere år har gennemgået, vil til sommer blive grundtemaet for teatrets nye forestilling *Spillet om en forlængst glemt komedie*. Det bliver en familieforestilling, der hver gang opbygges sammen med publikum. Den vil fremstå som en status over teatrets udvikling, hvor mange af de gamle kendetegn fra teatrets start vil blive genopfrisket. — Og måske smidt væk igen. Men Jan Torp har en forudelse om, at der måske gennem årene er blevet smidt ting væk, som var værd at bevare.

Forestillingen bliver lavet for aldersgruppen 0 til 100 år, og denne brede alderssammensætning er også et bevidst nyt bud.

— Fremover vil vi lade teatrets brugere afgøre, hvilke aldersgrupper, der skal se forestillingerne, siger Jan Torp. □

BTS og FAST udtaler

Børneteatersammenslutningen og Foreningen Af Små Teatre skal på det skarpeste protestere mod Kulturminister Mimi Stilling Jacobsens udnævnelse af Lone Hertz som rektor for Statens Teaterskole.

Vi ser udnævnelsen som et lysende klart overgreb på alle demokratiske beslutningsprocesser. Som endnu et bevis på, at ministeren bruger sin magt til at indsætte egne folk i alle ellers repræsentative eller demokratisk udpegede udvalg og nævn — på trods af alle saglige argumenter. Vi har f.eks. set det ved udskiftningen af folk i Arbejdsgruppen om Børn og Kultur, ved

besættelsen af stillinger inden for Filmskolen, ved udskiftningen i Statens Kunstfond. Samtidig ser vi denne udnævnelse som et led i den borgerlige regerings usaglige placering af egne proselytter overalt i systemet.

Vi protesterer imod den kulturpolitiske holdning, der kommer til udtryk ved besættelsen af rektorposten ved Statens Teaterskole: et klart »markedsorienteret« politik, som satser på det etablerede, det sikre teater, på det teater, som — i et Holberg år — er til at fornøje — ikke til at gavne.

Vi er vrede over nedskæringen i

form af halvering af optagelserne. At talentmassen er for lille, forekommer absurd i en tid, hvor vi i Danmark har en tilgang til og en interesse for teater som aldrig før. Og denne tilgang er netop karakteriseret ved interessen for det eksperimenterende, søgen efter andre udtryksmåder, som nu totalt afskæres.

Vi skal udtale vor fulde støtte til elever og personale på Statens Teaterskole og håbet om, at deres kamp vil føre til en ændret beslutning fra ministerens side. □

1984 – og hvorfor vi gør det alligevel

Det var ikke meningen, at vi endnu engang skulle have genopfrisket Orwell's tanker — og igen drage paralleller til vores anstrengte og anstrengende nutid, men svært er det jo at undgå fuldstændig.

Børnekulturen er truet. Og synes at blive kvalt, hvis vi ikke gør noget for at bevare den. Den er opbygget gennem de sidste 15 år i en tid, hvor der var masser af arbejde, mulighed for at udvikle kreative former for undervisning og litteratur, be betale for børneaktiviteter.

Hvordan kan man måle, at børnekulturen er i fare. Det kan man bl.a. ved at se, at de tilbud og muligheder børn har i dag, blir mere og mere fantasiløse, golde og stereotype. Mere fattige.

At der er færre penge til at gi børnene gode oplevelser er kun en enkelt og meget lille del af ulykken. Når samfundet som helhed rammes af dårlig økonomi, rammes det først og fremmest børnefamilierne. Når så familiernes økonomi bliver dårlig, går det ud over børnene. Der blir mangel på overskud til at klare dagen og vejen, og skellet mellem voksenverdenen og børneverdenen blir større og større. Ungerne overlades til sig selv, og forældrene rides ofte af dårlig samvittighed over ikke at kunne være de forældre for børnene, som de gerne vil være.

Overskuddet til at ændre på denne situation blir mindre, og man er tvunget til at vælge de nemme løsninger.

Det bedste vi kan gøre for at

Foto: Jan Rüz

ændre det, er at slås imod det dårlige børnesamfund vi har. Vi må nå en erkendelse af, at børnene er det vigtigste vi har, og at vi for alt i verden ikke må forringe deres forhold. Vi skal derimod forbedre dem.

Derfor bliver vi stædigt ved. Slås på trods, og arbejder på det næsten umulige. Risikerer hus og hjem for at sikre kassekrediten, arbejder

dag og nat og gerne week-enderne med. Det kulturtilbud børne- og ungdomsteatret er, må ikke ødelægges og ikke nedprioriteres. Selv om det tit ville være nemmere at gi op.

Gi børnene muligheder, tilbud, udfordringer og håb!

Anette Nissen

Vi har modtaget: En arrangørs trængsler

**Per Haugaard Jensen
fra Skive Teaterkreds
har følgende hjertesuk.**

Ofte bliver man præsenteret for de vanskeligheder, som de forskellige børneteaterproducenter arbejder med og under.

Men kunne det ikke være interessant at høre, hvordan det kan gå teaterkredsene, der arrangerer mange af disse forestillinger?

Her er et kort referat af de sidste 4 års vanskeligheder for os.

Vi har den indstilling, at børn *ikke* skal gratis i teatret, men gerne billigt, så derfor arrangerer vi os med to børneteaterserier, én for de yngste fra 4 til 8 år og én for de mellemste fra 8 til 14 år. Foruden disse er der naturligvis også en serie for de unge over 14 år. Og til disse kan man tegne et abonnement.

Børneteatrets yngste hold spiller i sit abonnement (3 forestillinger) hver forestilling ca. 10 gange.

Mellemste hold spiller i sit abonnement hver forestilling 2 gange, men i en teatersal med plads til ca. 400.

Endelig spiller vi ungdomsseries tre forestillinger én gang hver, også i en teatersal med plads til ca. 400.

Og hvordan er det så gået de seneste fire år?

1. år

5 minutter før den første af 10 forestillinger skulle spilles opsøgende i en af vore oplandsbyer, fik jeg besked fra kontaktlæreren, om at der ikke var kommet nogen endnu.

Jeg ringede til producenten, der grinende i telefonen fortalte mig, at han netop sad og ville ringe til mig for at fortælle, at de ikke kom. 5 minutter før første forestilling og 300 km fra sit hjemsted. Jo, det lyder sandsynligt.

2. år

Forestillingerne var bestilt og kontrakter var skrevet, men en producent ringede op i god tid og spurgte, om vi ville skifte til en anden forestilling af forskellige årsager. Det ville vi ikke, og det kunne vi ikke, brochurer var sendt ud til børnene, og tilmeldingerne var kommet ind i stort tal.

Klog af skade fra året før ringede vi ca. 1 måned før for at høre, om alt nu var klart til de kontraktmæssigt aftalte forestillinger.

Svar: Nej, der var da slet ikke produceret, og det skulle vi have forstået af den tidligere samtale, hvor man havde spurgt om at bytte to forestillinger, og hvortil vi havde sagt nej. Men kontrakten var der stadig.

3. år

En producent går konkurs kort før vi skulle have forestillinger fra vedkommende. En redningsaktion fra os med simpelt hen at købe dekorationer mm. og engagere skuespillere til forestillingen kunne ikke gennemføres pga. skuespillernes uvilje. En erstatningsforestilling blev fundet, men på andre tidspunkter, så der skulle skrives breve til 600 børn.

4. år

Første forestilling i en af serierne må udskydes to måneder (efter at medlemskort med datoer osv. var tilsendt børnene). Breve til 600 børn. Forestillingen var simpelthen ikke blevet færdigproduceret. Så der var ikke andet at gøre end at vente de to måneder.

Samme sæson har en producent lovet os, at forestillingen kan spilles på scenen og med 300 børn i salen. Naturligvis til den dobbelte pris af, hvad brochurerne angav, men det var rimeligt, for vi kunne på denne måde have det dobbelte antal børn pr. forestilling.

2 måneder før forestillingerne skulle løbe af stablen, får man kolde fødder, for dekorationen og også spillet var lavet sådan, at den *skulle* spilles på fladt gulv og kun med det halve antal børn i salen pr. gang. Vi accepterer og må skrive til de samme børn en gang mere, at forestillingstidspunkterne er ændrede.

Man kan måske af dette forstå, hvorfor vi rundt om i teaterkredse kan blive lidt trætte af vort store arbejde, som vi udfører ganske gratis, for det står der jo i loven, at vi skal. Men ekstraarbejdet kunne vi nu nok have været forskånet for.

Kære producenter: Tænk på vore besværligheder, som ligger ud over vort normale daglige arbejde, næste gang I løber ind i besværligheder. Vi kender dem også — til fulde. Men er jo alligevel glade for jer.

Per Haugaard Jensen,
Skive og omegns teaterkreds

De omtalte teatres navne er redaktionen bekendt.

Et aktivt folkeligt teater

Århus Teater Akademi vil forsøge sig med egnsteater i en af landets bedste teatersale i forstads-betonbyggeriet Gellerup-planen.

**AF
MAGNUS BRANDSTRUP**

I de sidste fem år har Århus Teater Akademi i stigende grad slået sig fast i bevidstheden som stedet, der er anderledes, og som bevidst byder på nyskabelsen og eksperimentet.

Akademiets bliver jævnligt sammen med Festival of Fools nævnt som en af de vigtigste nyskabelser i det danske teaterliv, og stedet hvor det nye publikum trækker hen.

Nu har akademiet fået mulighed for at prøve kræfter med sit hovedsigte: at skabe et aktivt folkeligt teater.

Århus kommune har nemlig opfordret akademiet til at etablere egnsteater på Gellerup-scenen. En fortræffelig teaterbygning, der aldrig for alvor har kunnet trække publikum siden opførelsen omkring 1970. — Og slet ikke det lokale publikum i Gellerup-planen, et betonbyggeri med 20-25.000 indbyggere.

Århus Teater Akademi har tidligere forsøgt at lave teateraktiviteter med beboerne i Gellerup. Det skete med projektet »Teater i samfundet«, hvor man i samarbejde med den svenske teatergruppe Jordcirkus og et hold kursister op søgte bl.a. Gellerup for, som det stod beskrevet i projektet:

»... at udforske nye muligheder for at bruge teater som en del af konkrete boligområdets kulturelle og sociale liv. Teaterarbejdere skal ikke opgive deres professionelle arbejde, men de kan gennem et samarbejde med mennesker i forskellige boligområder opnå mange foredele for deres eget videre arbejde. De vil lære deres publikum at kende på en helt ny måde, publikums forhold til teatret vil blive afmystificeret, og den nødvendige tillid for at bygge bro vil blive etableret. I en tid, hvor forbruget af kommercielle kulturprodukter stiger, er det uhyre vigtigt, at vi alle bliver mere kulturaktive udøvere.«

Kursusvirksomhed

Århus Teater Akademi er organisationsmæssigt en aftenskole og henter økonomisk grundlag via fritidsloven. Fra den spæde start med korte kurser, blev det hurtigt til længelevende og omfattende kurser, der bl.a. ved flere lejligheder er udmundet i dannelsen af nye teatergrupper. Et flertal af kurserne ledes af udenlandske teaterfolk med det fælles træk, at de søger og viser nye veje for teatrets fremtid.

I året 82/83 var antallet af elever på akademiets kurser 1.500.

Akademiets hensigt er gennem kurserne at give såkaldte almindelige mennesker muligheder for at prøve kræfter med teater og skuespilkunst som personligt udtryksmiddel i mere utraditionelle former. Herved ønsker man at etablere et fundament for skabelsen af en mere aktiv teaterkultur, hvor den passive tilskuersrolle omsættes i en aktiv medvirken.

Med tiden er akademiet også blevet et producerende teater, idet mange af de længere kursusforløb er afsluttet med forestillinger.

Herudover arrangerer akademiet

en lang række udenlandske gæstespil. I 82/83 var der således 26 gæsteforestillinger med tilsammen 61 opførelser, hvilket var lidt flere end egne opførelser.

Akademiets hidtidige aktiviteter har altså været forestillingsproduktion, kursusaktivitet og formidling.

Igangsættende kulturarbejde

Med Gellerup-projektet ønsker man nu også at satse på igangsættende kulturarbejde. Herved forstås man, at de til akademiet tilknyttede skuespillere, pædagoger etc. i forbindelse med deres ansættelse skal indgå i lokale sammenhænge og bruge deres erfaringer for at igangsætte og styrke kulturelle aktiviteter i området. Det kan være gennem konsulentbistand til amatørteatre, igangsætning af kulturværkstedaktiviteter, »gårdfester«, projekter på tværs af institutioner og foreninger i området. Kort sagt: et arbejde for at få kulturen til at blive en mere aktiv del af befolkningens dagligdag og tradition.

Med samme hensigt forestiller man sig, at Gellerup-scenen foruden akademiets egne arrangementer vil kunne rumme et musik- og koncertsted for de lokale unge, fester for lokale arrangører, arrangementer for pensionister, og videre forestiller man sig et samarbejde med bibliotek, skoler og institutioner om fællesarrangementer, teater, optræden, foredrag, musik etc.

Det er med denne vekselvirkning mellem teater på scenen, optræden af teatergrupper ude i området, igangsætning af aktiviteter og aktivt brug af scenen til alskens aktiviteter, akademiet mener at kunne skabe et aktivt folkeligt teater, hvor folk vil komme, fordi det er en naturlig forlængelse af områdets fritidsliv, og hvor deres angst for teater som et forfint finkulturelt fænomen vil blive brudt.

Projekt tyrkiske gæstearbejdere

Århus Teater Akademi vil fortsat arbejde i de gamle lokaler i midtbyen, og sammenlagt med aktiviteterne på Gellerup-scenen planlæg-

ger man inden for en egnsteaterbevilling på 7 heltidsansatte at lave 6 forestillinger med ialt 100 opførelser på en sæson.

Fire forestillinger skal produceres i samarbejde med en række udenlandske pædagoger samt de elever, der deltager i deres kurser.

En forestilling vil blive produceret i samarbejde med de unge i Gellerup og i samarbejde med det aktive stedlige amatørteater og handle om ungdommens problemer.

Og endelig har man planer om en forestilling i samarbejde med tyrkiske gæstearbejdere, der udgør en stor del af beboerne i Gellerup-planen.

Akademiets leder og grundlægger, Bent Blindbæk, har de sidste ti år haft en meget tæt kontakt til de tyrkiske gæstearbejdere i Århus.

Projektet med tyrkerne forventes at tage ca. 5 måneder, og gruppen skal bestå af 6-8 danskere og 6-8 tyrkere i alderen 15-25 år samt 3-4 skuespillere. Og en forfatter vil blive tilknyttet.

Akademiets forventer, at forestillingen, der også skal sendes på tur i den resten af Danmark, kan være med til at nedbryde en række af de uheldige forhold, som præger en stor del af debatten og kendskabet til gæstearbejdernes problemer.

I skrivende stund er sagen om Århus Teater Akademi's fremtid som egnsteater på Gellerup-scenen under politisk behandling i kommunen. Akademiet har gode forhåbninger til en positiv behandling, bl.a. på den baggrund, at det er kommunens fritids- og kulturforvaltning, der har opfordret til projektet.

Hvis akademiet godkendes som egnsteater, vil der fremover være fire egnsteatre i Århus: Svalegangen, Filuren, Gruppe 38 og akademiet.

En status over Århus Teater Akademi er sommeren 1983 udsendt af Institut for Dramaturgi i serien »Aktuelle teaterproblemer«. Den er gratis og kan rekvireres på instituttet, der har adressen Willemoesgade 15 D, 8200 Århus N.

Århus Teater Akademi udgiver tidsskriftet »Teateravisen«, der udsendes til akademiets støttekreds, der består af ca. 350 medlemmer. □

Spændende projekt hos Banden

BANDENs nye forestilling *Og denne dag blir en af mange* med premiere d. 8. marts er på mange måder et nyt og spændende projekt.

BANDEN har igen taget fat på Odenses historie — denne gang en enkelt begivenhed i vinteren 1937, en strejke på en af byens tekstilfabrikker. Med denne konkrete historiske begivenhed som grundlag har BANDEN skrevet et stykke om solidaritet og menneskeværld, om de vanskelige beslutninger, de svære valgs konsekvenser og de små handlingers store betydning.

Man har arbejdet sammen med ca. 40 amatører fra byen om denne store forestilling. Og dette arbejde har været organiseret som et aftenskolekursus under et af byens oplysningsforbund, KOF, — et kursus med titlen »Vær med i en teaterforestilling«. Man har således kombineret undervisning i forskellige dramatiske, musikalske, skuespillertekniske, træningsmæssige discipliner med et målrettet arbejde på at stable en forestilling på benene. Der indgår endvidere større korste-

der i forestillingen, hvorfor en del af kurset også har drejet sig om stemmetræning, samsang og kombinationen af musik og dramatik.

Hele teatersalen i Rosenhaven udgør forestillingens dekoration, som er bygget op i flere etager — der er fabrikken med systue, lager, kontorer og gårdsplads, der er de private hjem — både sytigernes og fabrikantens — der er værtshuse og gader. Publikum, der overværer *Og denne dag blir en af mange* skal bevæge sig rundt i dekorationen og følge med i de forskellige spille-scener, som er placeret alle steder i salen.

BANDEN og de 40 medvirkende fortæller ikke strejkens historie som den var — naturligvis. Man har brugt denne begivenhed som springbrædt for at fortælle en historie om mennesker i en vanskelig og krævende situation. Det er ikke et »nøgle«-skuespil — alle personer er opdigtede, kun deres funktioner er de samme som i den historiske virkelighed.

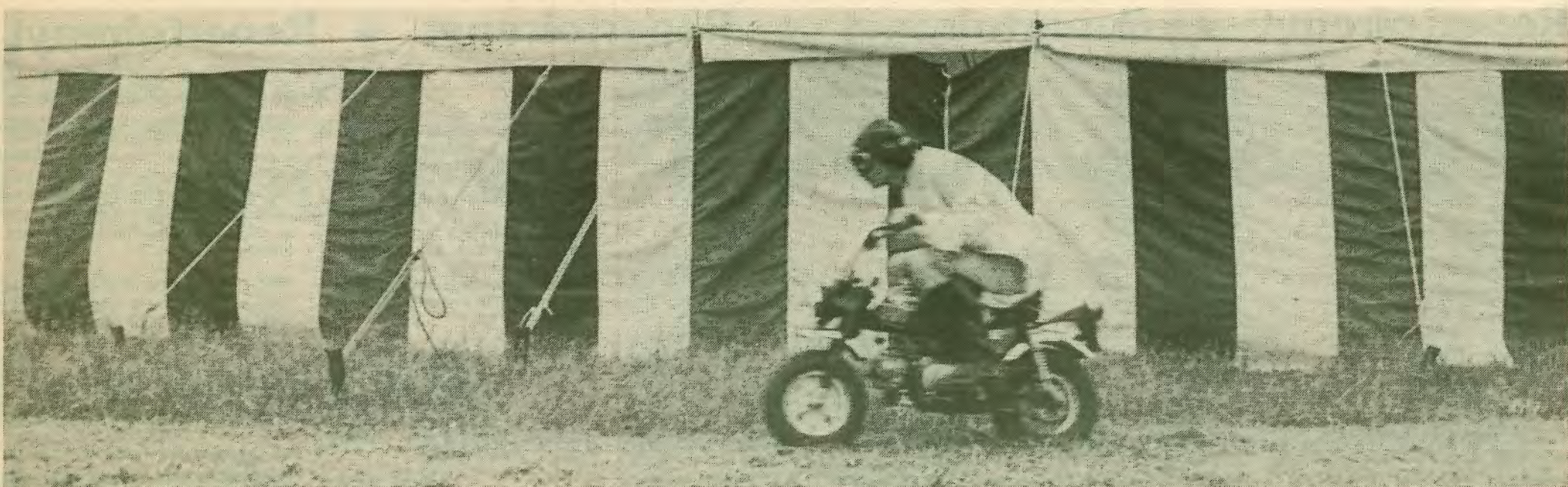

Foto: Jan Rüs

På vej mod nye eksperimenter

Århus kommune udstationerer 20 langtidsledige til stort totalteater-projekt på Svalegangen.

AF MAGNUS BRANDSTRUP

I starten af maj har Svalegangen, der er egnsteater i Århus, Danmarkspremiere på Ernst Tollers stykke *Maskinstormerne*. Forestillingen bliver skabt i et samarbejde mellem teatret og en række amatører og halvprofessionelle teaterarbejdere.

Hovedparten af disse bliver aflønnet som teatrets øvrige ansatte, idet Århus kommunes fritids- og kulturforvaltning ansætter 20 langtidsledige, som i prøve- og spilleperioden udstationeres på Svalegangen, hvor de dels skal spille med i *Maskinstormerne* og dels deltage i teknisk og administrativt arbejde i forbindelse med opsætningen.

Svalegangen har sammen med in-

struktøren Hans Rosenquist og scenografen Finn Erik Bendixen længe syslet med ideen om at lave et stort totalteater-projekt omkring *Maskinstormerne*. Man har i efteråret under fritidsloven afholdt kurser i fundamental skuespilteknik og foredragsrækker med teoretisk stykkediskussion ud fra oplæg fra forskellige foredragsholdere.

Med den kommunale håndsrækning lader projektet sig nu gennemføre på en for teatret og de langtidsledige tilfredsstillende måde. For teatret betyder det, at alle får samme løn som teatrets ansatte, at man kan stille de samme krav om arbejdsindsats, og for de langtidsledige betyder det, at man undgår eventuelle fortolkningsproblemer i forbindelse med kravet om, at man som arbejdsløs skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Større autencitet

Svalegangen har 15 fastansatte, hvoraf 8 er skuespillere, og et projekt i denne størrelsesorden ville ikke kunne gennemføres uden en

kraftig forøgelse af medarbejderstaben. Og det har der ikke været realistiske muligheder for, at kommunen har kunnet efterkomme inden for den eksisterende kulturbevilling.

En meget positiv og givende ting ved ansættelse af langtidsledige til netop dette projekt er, at de vil have en reel chance for at tilføre forestillingen en autencitet via deres egne erfaringer som arbejdsløse.

Forestillingen handler nemlig om arbejdsløshed — en arbejdsløshed som resultat af den teknologiske udvikling.

Ernst Toller skrev stykket i 1922, mens han sad i fængsel for undergravende, statsfjendtlig virksomhed. Det handler om starten på industrialismen med indførelsen af de første dampmaskiner i de engelske væverier i 1815.

Før dampmaskinen var der brug for mændene i produktionen, fordi de havde kræfter. Nu blev de pludselig overflødige. Kvinderne og børnene fik job ved de maskindrevne væve, fordi de var billigere arbejdskraft. — Konflikterne rykkede

ind i hjemmene.

Toller har i modsætning til sin samtidige, Brecht, der altid valgte nogle personer ud, der kunne repræsentere ideerne, forsøgt at vise selve folkets reaktion på en samfundsudvikling.

Hovedkonflikten i *Maskinstormerne* bliver, om arbejderne skal smadre maskinerne, eller om de skal erkende og anerkende udviklingen, springe på vognen og efterhånden søge at vende situationen til egen fordel.

Det er et humanistisk moralsk stykke om de menneskelige værdier i et samfund, hvis økonomiske struktur er baseret på, at en stor del af os er arbejdsløse.

Problematikken med, hvad der sker med mennesker i et sådant samfund, der avler et rent proletariat — psykologisk og økonomisk var aktuel i 1815, i 1922 — og højaktuel i dag.

Et bud på et alternativ

Med tilknytningen af de 20 langtidsledige, håber Svalegangen at

frembringe en effekt, der ikke kun handler om en teateroplevelses påvirkning af publikum, men også en »indre« effekt for de deltagende langtidsledige.

De får gennem arbejdet med stykket en mulighed for at forholde sig bedre til deres egen situation. Og de får lejlighed til at arbejde med et professionelt teatermaskineri, hvorved de vil få bedre redskaber i hænderne til selv at skabe en mere tilfredsstillende udnyttelse af fritiden. — F.eks. ved en eventuel senere arbejdsløshedssituation.

De får altså bedre mulighed for i et fritidssamfund at skabe alternativer til det kommercielle bombardement til tilfredsstillelse af menneskers fritidsliv.

Til undervisningsbrug vil Svalegangen udgive en kommenteret udgave af Inger Christensens danske oversættelse af *Maskinstormerne* — evt. også i tysk udgave. Samtidig har man lavet aftale med et videoseelskab om at lave en udsendelse om tilblivelsen af forestillingen. Den vil fra starten af maj blive tilbudt amtscentraler landet over. □

Uønsket monopol

I begyndelsen af januar blev Teaterbutikken ringet op af en lærer fra en københavnsk skole. Hun meddelte beklagende, at skolen alligevel ikke havde penge til den forestilling, den havde bestilt.

Det er, hvad der kan ske.

Det, der fik nakkehårene til at rejse sig, var en bemærkning om, at »tilskud til opsøgende teater er bortfaldet«.

Det måtte være en misforståelse. Vi kontaktede vicedirektør i skolevæsenet, Frede Helstrup, der bekræftede, at en sådan skrivelse faktisk var udsendt til samtlige skoler i København — dateret 4/1-84.

Jamen hvorfor? — Bespareselsens hensyn. Puljen til teater var nedskåret fra godt 400.000 til 263.000 kr. Man havde lavet besparelsen ved at fjerne den del af puljen, der i sidste sæson gik til opsøgende teater.

Derefter blev bolden spillet videre; direktiverne kom fra kulturborgmester Bent Nebelongs kontor.

En kontakt til rådhuset afslørede en del forvirring. Ingen kendte åbenbart noget til brevet — og borgmesteren var ikke at træffe.

Vi gjorde opmærksom på, at blandt de københavnske egnsteatre ville Teaterbutikken blive specielt ramt, fordi vi er det eneste opsøgende teater.

Man ville undersøge sagen.

En uges tid efter blev vi ringet op

af rådhuset: Skrivelsen stod ved magt — i hvert fald i 1984 — men Teaterbutikken ville pga. sin særlige position blive undtaget.

I mellemtiden havde vi fået en kopi af cirkulæret fra 4. januar. Teksten er ikke entydig. Der tales om, at »tilskud til opsøgende teater er bortfaldet. Fra 1. januar 1984 kan der således kun ydes tilskud til børneteater«. Den kryptiske formulering skyldes efter alt at dømme uvidenhed om teatrenes situation — at der både spilles stationært og opsøgende børneteater. Men fortolkningen af cirkulæret har indtil nu været klar: Intet tilskud til opsøgende teater i København.

Den 3. februar fik vi skriftligt bekræftet, at »Teaterbutikkens forestilling efter omstændighederne kan købes af de københavnske skoler«

Der står sagen i dag. Vi kan stadig turnere i København — på andre teatres bekostning. Et monopol vi ikke er interesserede i.

Bevæggrundene bag rådhusets brev synes klare: de københavnske egnsteatre, som kommunen i forvejen støtter, skal have et fortrin. Denne tankegang er ikke ny. Noget lignende foregår i Århus kommune.

Men konsekvenserne er ubehagelige. Breder tendensen sig, er det slut med opsøgende teater — i det mindste i de kommuner, der i forvejen har et kommunalt støttet sta-

tionært teater. Slut med skolernes valgfrihed, når de skal planlægge forestillinger for skolens elever. Og slut med ideen om at geografiske hensyn ikke skal bestemme, hvilket teater man vælger. Den idé der udtrykkes i BTS' prispolitik: samme pris for forestillinger spillet i Jylland, på Bornholm og i København.

Vi opfordrer BTS og FAST til at gå ind i denne sag — jo før jo bedre — for at vende den udvikling, som på længere sigt er ødelæggende for dansk børne-/gruppeteater.

Niels Pedersen,
adm., Teaterbutikken

I sæson 1982-83 spillede teatre, der er medlemmer af Børneteatersammenslutningen 124 forestillinger på skoler og biblioteker i Københavns kommune.

I sæson 1983-84 er der foreløbig spillet 68 forestillinger samme steder.

red.

KØBENHAVNS KOMM. ALE SKOLEVÆSEN

Viceskoledirektøren

Til :	Dato :4. januar 1984
Samtlige skoler.	S.B.nr.:
	S.N.nr.:
	J.nr. :77.34-1/83
Emne: Tilskud til børneteater.	

Under henvisning til budgetcirkulære af 14. oktober 1983, S.B. 60.1.pkt. 2.8, skal det herved meddeles, at tilskud til opsøgende teater er bortfaldet. Fra 1. januar 1984 kan der således kun ydes tilskud til børneteater.

Frede Helstrup

De to cirkulærer fra Københavns Kommunale Skolevæsen.

KØBENHAVNS KOMMUNALE SKOLEVÆSEN

Viceskoledirektøren

Til :	Dato :3. februar 1984
Samtlige skoler.	S.B.nr.:
	S.N.nr.:
	J.nr. :77.34-1/83
Emne: Tilskud til opsøgende teater.	

Idet der i øvrigt henvises til cirkulære herfra af 4. januar 1984, j.nr. 77.34-1/83, meddeles, at magistratens 1. afdeling den 26. januar 1984 har tilskrevet skolevæsenet, som følger:

"Under henvisning til skoledirektoratets skrivelse af 16. januar 1984 (j.nr. 77.34-1/83) vedrørende opsøgende teater skal man herved meddele, at Teaterbutikkens forestilling efter omstændighederne kan købes af de københavnske skoler, forudsat at budgettet på børneteaterkontoen 3.62.1 i øvrigt holdes.

De københavnske skoler bedes underrettet herom.

Teaterbutikken er herfra telefonisk underrettet om afgørelsen".

Frede Helstrup

Her ses teater

KØBENHAVN

BORUP HØJSKOLE
Frederiksholms Kanal 24, Kbh. K

Bösendorfer
Rimfaxe Teater
27/3-31/3, 3/4-7/4, lørdage kl. 17.00,
øvrige dage kl. 20.00.

Kridtcirklen
Møllen
27/4 kl. 15.00

RIDDERSALEN
Allégade 7-9, 2000 Kbh. F

Det smarte Teater
(3-6 år og voksne)
2.-5., 9.-12., 16.-18. og 24.-26. april kl.
10.00.

DET LILLE TEATER
Lavendelstræde 7, 1462 Kbh. K

Suttekluden
(3 år og opefter)
Spilles daglig fra 20/2 til 15/5, dog luk-
ket 8/4 samt 19-23/4.

TÅSTRUP
HØJE TAASTRUP TEATER
Tåstrupgårdsvej 3, 2630 Tåstrup

Når jeg spille med musklerne
(2.-6. klassetrin)
Spilles efter aftale i perioden 15/3-30/4
Ta' mæ' te' Takilak
(3-6 årige)
Spilles efter aftale i perioden 15/3-30/4

ISHØJ
ISHØJ TEATER
Brentedalen 8, 2635 Ishøj

Skibet
(3-9 år)
Fra 16/2 dagligt kl. 9.30 og 11.15

HVIDOVRE
HVIDOVRE TEATER
Medborgerhuset, Hvidovrevej 280,
2650 Hvidovre

Pjaltehætte
18/3 kl. 11.30
Mester Jakel som doktor
25/3 kl. 11.30
Trolden i Trylleskoven
1/4 kl. 11.30

HERLEV
**BØRNE- OG UNGDOMS-
TEATERDAG I HERLEV**
Elverhøjsskolen, Ederlandsvej

Hvem der først bli'r vred
(10-14 år)
Artibus
D. 5/5 kl. 12.00
Hans Hansen
(fra 12 år)
Kaskadeteatret
D. 5/5 kl. 14.15
Hva' for en krig
(10-15 år)
Comedievognen
D. 5/5 kl. 15.30

Det er her det sner
(9-14 år)
Dueslaget
D. 5/5 kl. 17.00

Alfred & Manfred
(3-7 år)
DRT
D. 5/5 kl. 13.00
Østen for solen og vesten for månen
(5-10 år)
Verdens lilleste cirkus variete Theater
D. 5/5 kl. 14.00
Goddag til min farvel
(3-6 år)
Fair Play
D. 5/5 kl. 15.00

Et åbent vindue
(3-8 år)
Bjørneteateret
D. 5/5 kl. 16.00
The end of the Rainbow
(unge/voksne)
Folk i Herlev
D. 5/5 kl. 19.30
OBS: Spilletid Herlev Teaterbio

ROSKILDE
KULTURHUSET
Rosenhavestræde 1, Roskilde

Bösendorfer
Rimfaxe Teater
D. 20/3-24/3, dgl. kl. 20.00, undt. d.
24/3 kl. 17.00

ODENSE
BANDEN
Rosenhaven, Filosofgangen 19,
5000 Odense C

Og denne dag bliver en af mange
8.-30. marts hver ons., tor., fre. kl.
20.00, samt hver lør. kl. 16.00, samt 3.-
17. maj hver ons., tor., fre. kl. 20.00
samt hver lør. kl. 16.00.

HADERSLEV
MØLLEN
Møllepladsen 4, 6100 Haderslev
Bill. tlf. 04-52 66 79 kl. 11-15

Jeg skal lige
(3-7 år)
Vestenvinden
10/3 kl. 10
Kridtcirklen, eller
Historien om den forladte dukke
(8 år og opefter)
Møllen
11/3, 17/3 og 24/3 kl. 15

I virkeligheden
(unge/voksne)
Turnus
16/3 kl. 20
Tigeren og andre historier
(unge/voksne)
Dansk Total Teater
12/4 kl. 20
Lille og vågen
(3-6 år)
Rimfaxe Teater
28/4 kl. 10

HERNING
PUNCH
Lundvej 17-19, Herning

Cabaret Punch
20/3 kl. 20.00
Engang var der ingenting
Bjørnebanden
24/3 kl. 11.00
Litterær Cabaret
29/3 kl. 19.30
Tosomhed — Ensomhed
26/4 kl. 19.30
Mester Jakel som altnuligmand
2/5, 3/5, 8/5, 10/5, 15/5, 17/5, 22/5 samt
23/5 kl. 11.00
Viseaften
30/5 Generalforsamling i støttefore-
ning kl. 19.00 — derefter viseaften
Sct. Hans fest
23/6

HOLSTEBRO
ODIN TEATRET
Tlf. 07-42 42 12

Det er bare mig, der gør det
Paraplyteatret
24/3 kl. 15
Inde i spejlet
Bjørneteateret
14/4 kl. 14

Et åbent vindue
Bjørneteateret
14/4 kl. 15

Jeg skal lige
Vestenvinden
12/5 kl. 15

RANDERS
VESTENVINDEN
Rosenørnsgade 6, 8900 Randers
Billetbestilling: 06-41 20 99

Jeg ska' lige
(3-6 år)
Vestenvinden
9/3 kl. 9.30 & 11.30
Til tjeneste
(ungdom/voksen)
Papilotterne
26/3 kl. 20.00

ÅRHUS
SVALEGANGEN
Rosenkrantzgade 21, 8000 Århus C
Bill. tlf. 06-13 88 66 °

Maskinstormerne
(unge/voksne)
Svalegangen
Ca. 8/5-30/6, ti.-fr. kl. 20, lø. kl. 17
Ramona
(unge/voksne)
Teatro Escambray (Cuba)
14-16/3 kl. 20
(Sct. Anna Gade Skole)

Gemini & Viola
(unge/voksne)
17-18/3 kl. 20

FILUREN
Vestergade 3, 8000 Århus C

Regnbuetårnet
(7-12 år)
12/3-30/3, 10/4-12/4, 24/4-28/4 man.-fre.
kl. 16.30 og 19.00, lør. kl. 14.00 og
16.30
Kresjan Krumben kommer til byen
(3-9 år)
15/2-10/3, 1/5-16/5 man.-fre. kl. 16.30
og 19.00, lør. kl. 14.00 og 16.30

AALBORG
JOMFRU ANE TEATRET
Jomfru Ane Gade, 9000 Aalborg

Stella Urania
Jomfru Ane Teatret
15/3-4/4 hver aften kl. 20 (undt. søn.
og man.)

Freddys forestilling
(3-8 år)
Torkild Lindebjerg/Claus Senderowitz
19-23/3, hver dag kl. 9.30 og 11.30

Landscapes
Danseteater m. Rhea Lehmann & The
Ladies
5-6/4 kl. 20

Goya — en kærlighedsmaskerade
Teatergruppen Marquez
13-14/4 kl. 20

Minifestival
13 forestillinger m. Teaterravnen,
Gruppe 38, Jako-Bole Teatret, Filuren,
Teaterkompagniet, Kaskadeteatret,
Vestenvinden og Jomfru Ane Teatret.
Program kan rekvireres på Jomfru
Ane Teatret, 08-13 60 44.

Bösendorfer — flygel til salg
(unge/voksne)
Rimfaxe Teater
2-4/5 kl. 20

Det bevæger sig
(3-8 år)
Jomfru Ane Teatret
14-17/5, 21-25/5, daglig kl. 9.30 og
11.30

*Der tages forbehold for ændringer i de
anførte programmer.*

Repertoirenyt er en løbende
orientering om tilføjelser, æn-
dringer og korrektioner i for-
hold til det repertoire, der er
anført i repertoirebrochuren
TEATER 1983-84 (»Den røde
brochure«).

Som det gælder for reperto-
irebrochuren kan det ikke ga-
ranteres, at alle de omtalte
forestillinger under repertoire-
nyt er refusionsberettigede i
henhold til teaterlovens
§ 16 d.

I det hele taget er hverken re-
daktionen, Samarbejdsudval-
get eller Børneteatersammen-
slutningen ansvarlige for de
omtalte forestillingers kvalitet,
politiske holdning eller pæda-
gogiske udformning.

Teatret Artibus

Spillehuset, Vesterfælledvej 7A,
1750 Kbh. V
Tlf. 01-31 60 95

Dragen — om at fortælle historier

Forestillingen er baseret på en fortæl-
letradition, som vi kender fra Dario Fo.
En fortælle-måde, hvor historiefortælle-
ren dramatiserer sine historier ved selv
at spille alle roller.

Denne fortælle-måde har teatret Arti-
bus lagt til grund for eventyret *Dragen*.
Efter deres forældres død går tre
børn hver for sig ud i verden for at finde
lykken. Deres forestillinger om lykke er
imidlertid temmelig forskellige.

Den ældste, en pige, der er så klog, at
hun kan en masse sprog — ja, sågar to
sprog, som ingen bruger mere — tager
afsted til byen for at gå i en fin skole og
blive endnu klogere, måske den kloge-
ste, den alle må spørge til råds, når de er
i tvivl.

Den næstældste, en dreng, der fra
han var helt lille har været et utroligt
handelstalent, søger ligeledes mod
byen. Han vil i lære hos en købmand og
blive endnu bedre til at handle, blive en
af de fineste, en af dem der handler med
penge.

Den yngste, en pige uden særlige ta-
lenter, vander ud i verden for at finde
en, hun kan elske og som kan elske hen-
de. På sin vej får hun hjælp fra en rejse-
kammerat, og med hans hjælp finder
hun det, hun søger — dog ikke uden at
hun må igennem tre voldsomme møder
med en drage. Hun lærer gennem stra-
badserne, at hun må trods angsten, at
hun må turde miste det, hun søger.

Hendes søskende når også deres mål
— de bliver dog ikke lykkelige af det,
tværtimod går de begge en grum skæb-
ne i møde.

Som optakt til eventyret gives en in-
troduktion til denne specielle fortælle-
tradition, hvor den eneste agerende
skal levendegøre alle figurer og stem-
ninger i forestillingen uden rekvisitter
og medspillere.

Forestillingen spilles i teatrets bus
for maksimalt 60 børn i alderen 5-8 år.
Derudover plads til ca. 10 voksne.

Manuskript: Jens Dam, Kim Nørrevig,
Peter Manscher

Instruktion: Kim Nørrevig
Medvirkende: Jens Dam
Tekniker: Peter Mancher
Aldersgruppe: 5-8 årige
Tilskuerantal: max. 60
Varighed: ca. 45 min.

Forestillingen spilles i bus
Spilleplads: Rolig parkeringsplads på
20 m
Tekniske krav: 220 V, 10 A inden for 50
m
Turnéperiode: 21/3-30/3
Pris: kr. 1.800,- + moms kr. 396,-, ialt
kr. 2.196,- incl. diæter og transport

Den eventyrlige soldat

Vi har under opsætningen af vores fore-
stilling *Den eventyrlige soldat* haft et
tæt samarbejde med en række skoler i
København.

Efter en række prøveforestillinger og
på grundlag af samtaler med elever og
lærer, har vi ændret aldersgruppen på
forestillingen. Den er nu 4.-7. klasse.

Handlingen er fortsat forestillingen
om en drengs opvækst under 30-årskri-

gen 1618-48. Hvordan han som dreng
oplever overfaldet på sit hjem, hans for-
ældre bliver dræbt, og hans vej gennem
krigen for til sidst at ende som befa-
lingsmand i hæren.

Forestillingen er iøvrigt også beskrevet
tidligere i BTA, den røde brochure
og i vores egen brochure for sæsonen
1983/84.

Medvirkende: Annette Holk, Simon
Jensen, Kim Nørrevig

Manuskript: Kim Nørrevig
Konsulent: Vigga Bro

Scenograf: Josephine Ernst
Aldersgruppe: 4.-7. klasse

Varighed: ca. 50 min.
Lokalekrav: Spilleplads excl. publikum
6×8 meter. Loftshøjde 3,50 meter.
Mørklægning. 380 V inden for 15 meter

Tilskuerantal: max. 150
Pris: kr. 3.250,- + moms kr. 715,-, ialt
kr. 3.965,-

Baggårdsteatret

Caroline Amalielund
5700 Svendborg
Tlf. 09-21 40 43, hverdage 10-14

Si senora — Ti stille, indianertøs!

Si senora er en fortælling om børnear-
bejde. Det kunne være sket i Danmark
for 100 år siden, som det sker i dag på
den anden side af jordkloden.

Baggårdsteatret har været på studie-
tur i Mexico og skrevet forestillingen
på baggrund af materiale indsamlet på
stedet.

Rosa er 12 år. Hun er født og opvok-
set på landet, men da hendes familie
mangler penge, drager hun til byen for
at få plads i huset hos familien Hernan-
dez, hvor hendes storesøster på 14 år al-
lerede arbejder.

Rosa skal være der på prøve. Senora
Hernandez vil se hende an: stjæler hun,
som så mange fattige børn gør?

Rosa savner sin familie og sin lands-
by, og hendes storesøster Carmen har
travlt med at passe sit arbejde i det store
hus og passe sin ugentlige aftensko-
le. Og til Rosas store forbavselse er Car-
men blevet overordentlig interesseret i
husets store søn, Francisco!

Carmen vil gerne tilpasse sig livet i
storbyen. Hun drømmer om at få mand
og børn. Rosa forstår ikke Carmens
drømme, og hun ville ønske, hun kunne
lege med Carmen igen, som da de var
mindre.

Hvad skal de to piger gøre?
Har de overhovedet nogen mulighe-
der?

Er deres muligheder inden for lovens
rammer?

Forestillingen er skrevet med støtte
fra DANIDA, og vi har i tilknytning til
forestillingen udarbejdet et arbejdsma-
teriale.

Instruktion: Rita Nygaard
Medvirkende: Lisbet Gad, Eva-Marie
Møller, Gerd Schottländer, Peter Selig-
mann

Teknik & scenografi: Palle Berg og Bag-
gårdsteatret
Aldersgruppe: 4.-7. klasse (10-14 år)
Varighed: ca. 60 min.

Pris: kr. 3.250,- + moms 715,-, ialt
3.965,-
Spilleplads: gymnastiksal el. lign.
Turnéperiode: 20. marts — 11. maj, 84
Tilskuerantal: max. 150
Ret til ændringer forbeholdes.

Jytte Abildstrøms Teater

Riddersalen, Allégade 7-9,
2000 Kbh. Ø
Tlf. 01-87 18 19

Det smarte teater

Det smarte teater ligner ved første
øjekast et ganske almindeligt skab,
men vores trolddame har evner til at
lukke det op på en ganske særlig måde,
så det bliver til et teater.

I teatret ser vi de to Jonas'er — den
ene sur og ugidelig, den anden energisk

og glad — så særlig nemt har de ikke ved at komme overens om f.eks. oprydning og opvask.

Men nu er der jo trylleri med i vores forestilling, så naturligvis falder alt på plads, og Jonas'erne kommer til at lege og bygge sig — efter at de mest overraskende ting er sket.

I anden afdeling kigger vi inden for i en danseskole for dansesko ja, det lyder jo nemt, bare at sende sine sko til dans, og når de så kommer hjem, ja så kan man danse.

Men desværre er det jo ikke altid det går sådan lige efter bogen det viser Katrine Jensenius og Freddi Larsen os i *Det smarte teater*.

Den smarte scenografi er Hertha Kåh's værk og musikken i forestillingen er komponeret af Lars Fjeldmose m.fl.

Forestillingen er for børn i 3-6 års alderen og voksne.

Det smarte teater spilles på Riddersalen den 2.-5., 9.-12., 16.-18. og 24.-26. april 1984 kl. 10.00.

Billetter koster 20 kr. for alle.

Fiolteatret

Halmtorvet 9, 1700 Kbh. V
Tlf. 01-24 00 60, kl. 10-16

Fremmed & Det skøre land

Pga. den store interesse forlænges sæsonen 15. april — 30. maj 1984.

Kaskadeteatret

Montanagade 15
8000 Århus C
Tlf. 06-12 04 48

Kom frit frem

Et plankeværk skal være så højt, at et barn ikke kan se over det, men det må ikke være højere, end et barn kan klatre over det. *Kom frit frem!!!*

Inde bag plankeværket sidder Magnus. Som ganske ung fik Magnus lyst til at rejse ud i verden, og hvad han kom til at opleve er mere, end de fleste drømmer om. Først nu som gammel er han vendt tilbage for at passe sin have og leve i fred. Magnus ved, hvad det vil sige at udvikle sig — men nu lader han andre om det.

Med Theresa er det helt anderledes. Hun lever i sin egen fantasiverden, og det er mere end nok for hende. Hun aner ikke, hvad det betyder at udvikle sig. En dag giver Theresa sig alligevel i kast med at klatre over et plankeværk, som

for hende er noget ganske nyt. Det lykkes — og hun havner i Magnus' have.

På trods af hinanden og på trods af sig selv vikler Theresa og Magnus sig ind i udviklinger, de slet ikke havde troet mulige. Og det er trods alt slet ikke dårligt.

Med *Kom frit frem* indbyder Kaskadeteatret de tre til ni-årige til at give sig i kast med verden — og hinanden.

Instruktør: Carl Press
Medvirkende: Linda Michaelsen, Jan Torp
Scenografi: Kaskadeteatret
Aldersgruppe: 3-9 år og voksne
Tilskuertal: max. 150 børn
Spilleplads: min. 5×6 m

Til arrangører af Kom frit frem

Under prøvearbejdet på *Kom frit frem* opdagede vi, at denne forestilling, der er for de 3-9 årige, også ville være velegnet som mødested for børn og gamle.

Personerne i forestillingen er den gamle mand Magnus og pigen Theresa. Handlingen og den umiddelbare og fantasifulde opsætning gør, at vi synes det vil være spændende at prøve at integrere børn og gamle og derved få et element mere med — f.eks. 20-40 gamle alt afhængig af forhold og muligheder. Det kan evt. være beboere på den nærmeste institution for ældre — eller en anden gruppe plejehjemsbeboere, som I har eller kan få kontakt med — eller familimedlemmer, der er »gamle nok«. Samtidig vil det også være en god idé, hvis børnene og de ældre har mulighed for at snakke sammen efter forestillingen, det behøver ikke nødvendigvis at være om stykket, men den fælles oplevelse kan måske være udgangspunkt for en god snak.

Vi kan desværre ikke anviser endelige løsninger på, hvorledes dette »møde« mellem børn og gamle skal arrangeres, men vi håber, at I også synes, det er en god idé, som I vil påtage jer besværet med at gennemføre, for det vil jo give jer ekstra arbejde. Der skal kontaktes, aftales, arrangeres transport, der skal være stole etc., men forhåbentlig bliver oplevelsen for børn og gamle så stor, at den opvejer besværet.

Hvis vi får besked i god tid før forestillingen, vil vi planlægge at kunne deltage i »mødet«.

Vil I have råd eller hjælp, så ring, vi er til rådighed.

Naturligvis kan *Kom frit frem* spille for de 3-9 årige alene — Vi fik blot en lys idé — og den vil vi ikke undlade at fortælle jer om!

Spillet om en forlængst glemt comedie

Efter 7 år på landevejen og mere end 2000 spillede forestillinger — fra Rom

og Madrid i syd til Skagen og Bergen i nord — er det på tide at standse op et øjeblik og se sig tilbage. Det har vi gjort, og resultatet er blevet til *Spillet om en forlængst glemt comedie*. En forestilling, hvori vi har anvendt de frækkeste og de mest elegante af de færdigheder, som vi har erhvervet os gennem de mange år på landevejen som skuespillere og gøglere.

I *Spillet om en forlængst glemt comedie* har vi — for første gang i børneteatrene historie — ophævet de fysiske grænser, der normalt er med hensyn til aldersgrupper. Denne forestilling er for alle. Vi lader publikum og arrangører afgøre, hvem der skal se den. Vi vil spille den udendørs og indendørs, til KU's juletræsfeest, på det store teater, til DKP's jubilæum, i skoler, på biblioteker, i solskin, i regnvej, på torvet, i kirken (hvis vi får lov), i parken. Kort sagt for alle — overalt.

I syden kalder man danskerne for Skandinaviens napolitanere — og det er positivt ment. Vi vil derfor forestille os, at vi befinder os på Teatro della Cascata. Her er der, som på ethvert teater, de tre ingredienser, der kræves for at spille teater:

1. Publikum
2. Skuespillere
3. Instruktør, forfatter, administration, teknik etc. — for nemheds skyld vil vi tillade os her at slå alle disse vigtige personer sammen til én person, som vi kalder for »instruktøren«.

»Instruktøren« har fundet en gammel comedie frem, og skuespillerne skal opføre den. Der er blot det problem, at stykket er så gammelt, at ingen rigtig kan huske, hvordan det blev spillet. Er det nu også en comedie? Det er vel ikke snarere en tragedie? En komisk opera? Eller hvad er det?

Vi laver nu det kunstgreb at invitere publikum til den måske mest interessante del af arbejdet med en forestilling: Selve prøverne. Hermed får tilskueren indblik i den kaotiske verden, der følger med en teaterforestillings tilblivelse.

Mulighederne for misforståelser og forviklinger er talrige.

Hvis skuespillerne allierer sig med publikum og spiller stykket, som publikum ønsker det, bliver »instruktøren« rasende over, at værket bliver forvandlet til plat og folkeligt gøgl.

Hvis »instruktøren« indsmigrer sig hos publikum og roser dets gode smag, tvinges skuespillerne til at spille opstyltet og finkulturelt teater.

Men også publikum kan komme i skudlinien, hvis »instruktøren« og skuespillerne finder sammen og beslutter sig for at servere en forestilling, der sætter publikum i »skole« og påtvinger det holdninger og meninger.

Frem og tilbage bølger slaget, snart på scenen, snart nede blandt publikum. De normale grænser nedbrydes — er det teater? Hvordan skal vi spille den gamle comedie?

Den vigtigste betingelse for at vores comedie lykkes er, at både skuespillere, »instruktør« og publikum smider masken, og sammen lader forestillingen leve.

Instruktion: Jan Torp
Medvirkende: Linda Michaelsen, Jan Torp, Peter Poulsen
Scenografi: Kaskadeteatret
Aldersgruppe: Alle
Tilskuertal: max. 250/500 (udendørs speciel aftale)
Spilleplads: 6×8 m, højde 3,5 m
Varighed: ca. 60 min.
Premiere: Medio juni 1984

Teatergruppen Masken

Østergade 2
4800 Nykøbing Falster
Tlf. 03-85 78 81, man.-fre. 11-14

Hvem er det der banger?

af Kirsten Holst

»Du er bange for alting.«
»Det passer ikke. Ikke for alting. Jeg er ikke bange for isvaffer, blomster og hundehvalpe.«
»Nej, selvfølgelig, det er jo ikke noget at være bange for.«
»Jamen du sagde, at jeg var bange for alting.«
»Jeg mente alle farlige ting.«
»Nu siger du jo selv, at det er farligt ...«
»Ikke rigtigt. Du tror bare, det er farligt. Du er bange for mange ting. Mørke f.eks.«
»Jeg er ikke bange for mørke. Jeg er bange for det, der er i mørket.«
»Hvad er det?«
»Det ved jeg ikke. Det er derfor, jeg er bange«

Alle børn er bange — måske for »det der er i mørket« — eller for at blive kørt over og komme på hospitalet — bange for alt det ukendte — og af og til for det velkendte. Bange når mor og far skændes, for spøgelser, tordenvejre og edderkopper. Og bange for at være en bangebukk.

Hvad gør vi med alt det farlige, vi møder? Både de virkelige trusler og det, vi bare bilder os ind er farligt?

Visse former for angst/frygt er rimelige, og vi må prøve at lære at leve med den, måske endda bruge den som en slags advarselssignal. Andre former kan bearbejdes og frygten overvindes. At turde vise man er bange, er første skridt på vejen.

Kirsten Holsts og Maskens forestilling for de mindste skolebørn forsøger at tage et stort og svært emne op med nænsomhed, varme og humor. Vi gyser og griner os gennem Alvoren.

Forfatter: Kirsten Holst
Instruktør: Maria Lyngbye
Scenografi: Maria Lyngbye og Masken
Medvirkende: Lykke Jørgensen og Palle H. Petersen
Aldersgruppe: 6-9 år (børnehaveklasse — 2. klasse)
Tilskuere: max. 80 samt voksne
Varighed: ca. 45 min.
Tekniske krav: Bredde 5 m, dybde 4 m, højde 2,3 m
Turneperiode: forår og efterår 1984
Pris: kr. 1.950,- + moms kr. 429,-, ialt kr. 2.379,- + prisstigning pr. 1/8-84.

Den blinde makker

af Leif Petersen

Har børn og andre mennesker nogen chance for at gribe ind over for noget så stort og uoverskueligt som fremtiden? Bliver den til at leve i for andre end de eksperter, vi allerede er ved at være så afhængige af? Hvilken bagage skal vi tage med os ind i fremtiden? Det er nogle af de spørgsmål, vi i Masken har stillet os selv, forfatteren Leif Petersen, instruktøren Geert Vindahl og elever fra 8. og 9. klasser på tre skoler i forskellige miljøer. Starten på projektet var en avisartikel, der beskrev en undersøgelse af børns fremtidsvisioner i forbindel-

se med stilenet »Mig selv om 15 år«. Fremtiden — er det noget med forurening, energimangel, arbejdsløshed og atomkrig? Eller er ordet »fremtid« forbundet med tanker om et fedt job, masser af penge, lykkeligt familieliv, lækert hus og smart tøj? Stilene gav svar: både-og.

Leif Petersen har med dette udgangspunkt og efter samtaler med større skoleelever udformet sin fremtidsvision: *Den blinde makker*. Det er blevet til en forrygende farce om, hvordan stilskrivning bliver årsag til Søs Peters spændende rejse ind i 1999: et gys af et trip til et samfund, der har afskaffet ordet »fantasi«, hvor modebranchen hver uge lancerer nye modeller i skudsikre veste, og hvor videnskabsmændene prøver at overgå hinanden i fremstilling af »samfundsnyttige« genspelsninger og robotter.

Kort sagt en humoristisk fremtidsgyser, der giver en masse stof til eftertanke.

Forfatter: Leif Petersen
Instruktør: Geert Vindahl
Scenografi: Irene Krammer
Musik: Henning Søderberg
Medvirkende: Lena Bjørn og Mogens Sørensen
Aldersgruppe: 11-15 år (5.-9. klasse)
Tilskuertal: max. 90 samt voksne
Varighed: ca. 60 min.
Tekniske krav: 6×6×3 m, mørklægning, stærkstrøm (3×16 A + 0)
Turneperiode: forår og efterår 1984
Pris: kr. 2.250,- + moms kr. 495,-, ialt kr. 2.745,- + prisstigning pr. 1/8-84.

Møllen

Møllepladsen 4, 6100 Haderslev
Tlf. 04-52 66 79, kl. 11-15

Den forladte dukke

— eller en ny fortælling om den lille kridtcirkel
..... har fået ny titel:

Kridtcirklen

— eller historien om den forladte dukke

Der er desuden følgende ændringer:
Instruktion: Hans Rosenquist
Medvirkende: Vibeke Illum, Sus Kristiansen, Ole Sørensen
Aldersgruppe: fra ca. 8 år og opefter
Varighed: ca. 60 min.

Provinsteatret

Langelandsgade 133
8000 Århus C
Tlf. 06-19 18 31

Lyster og længsler — deruda

En grotesk forestilling om tre kvinders liv, drømme og fantasier på et kontor.
— Her er prinsen på den hvide hest, den blide charmer og den brunstige Tarzan.
— Her er liderlige kvinder med fedtet hår og bumser, smarte, smækre, livstrætte duller og enlige, månesyge mødre med snottede børn.

Forestillingen er skrevet, instrueret og spillet af Ingelise Vinther Andersen, Pia Buchardt og Karen Degett. Som instruktør desuden Jytte Maagaard.

Varighed: ca. 1 time
Spilleplads: 5×6 m
Turneperiode: 1/2-1/5 og 15/8-31/12
Pris: 3.500 kr. + moms

Vester 60

Nørrebrogade 56, baghuset, 1. sal
2200 Kbh. N
Tlf. 01-35 65 60, tirs.-fre. 10-13

Bøddelens datter

Aldersgruppen er ændret til 5.-10. klasse.

I tilknytning til forestillingen er udarbejdet undervisningsmateriale, en liste over svære ord, der forekommer i stykket, et tekstudvalg fra forestillingen samt en litteraturliste.

Helsingør, februar 1984

Kære allesammen!

Hermed en hilsen fra nordens festlige hjørne, Holger Danske og os. Vi synes lige, at vi ville sende et par ord om, hvordan vi går og har det. I husker nok, at vi sluttede med at være egnsteater i Birkerød ved nytårstid, og siden da har vi ikke haft tid til at skrive, fordi vi simpelt hen har haft for travlt.

Først var der flytningen fra Birkerød til Helsingør. Så skulle de nye lokaler gøres i stand med kost og pensel og deraf følgende malerklatter. Men det vi brænder mest for, er jo at producere godt børne- og ungdomsteater, så det er vi i fuld gang med nu. Til marts har vi premiere på »Det er her det sner«, som er en forestilling for de 8-12 årige. Den får I lejlighed til at se på børneteaterfestivalen på Bornholm. Vi er meget glade for vores fine teaterhus her i Helsingør, hvor vi har fået lov at bo sammen med Helsingør Dramaklub. Med tiden håber vi at blive egnsteater såvel af gavn som af navn i Helsingør og omkringliggende kommuner.

Mange hilsner. DUESLAGET

Teatergruppen DUESLAGET

Heslytbgård
3460 Børnerød

ny adresse:

STENGADE 51
3000 HELSINGØR
tlf. 02 101616

Godtfolk! Svendborgensere i alle aldre!
Kom ud og se teater! Jeres teater! Baggårdsteatret!
Vi spiller i Rottefælden!

Vi er blåøjede optimister,
men med masser af gå-på-mod.

Vi anmoder om at blive
egnsteater, men vi
sætter vores hat som
vi vil.

Vi kører
på turné
det meste
af året.

Et egnsteater, der sammen med teateraktivisterne
i byen, kan glæde 10.000 Svendborgensere og andre.
F.eks. med »Liv i Fattiggården«.

Hjemme i Svendborg skaber vi
vore forestillinger i
samarbejde med lærere og børn
i de aldersgrupper, som
forestillingerne retter sig til.

Måske er der
langt til målet,
men vi taber
det ikke af syne.

Jamen hr. Politiker,
teater er da *altid*
politisk

Vi er klar
til at løfte
tæppet for
nye, sjove,
spændende og
anderledes
teater-
forestillinger.

Kærlig hilsen,
Baggårdsteatret